

Rotterdam verdient beter!

Actieprogramma
Gemeenteraadsverkiezingen 2006

SP afdeling Rotterdam

© SP 2005

SP afdeling Rotterdam

Teilingerstraat 21-a
3032 AP Rotterdam

T (010) 707 48 78
E rotterdam@sp.nl
I www.rotterdam.sp.nl

Commissie verkiezingsprogramma 2006

Theo Cornelissen Kevin Levie
Ineke Palm Wiel Senden

Met dank aan tientallen SP-leden
voor hun tekstbijdragen en opmerkingen.

Samenvatting

Rotterdam verdient beter dan dit college van burgemeester en wethouders. De SP presenteert in dit programma een krachtig links alternatief voor het rechtse beleid. In onze plannen staat de mens centraal. Mensen met een laag inkomen krijgen meer kansen. Wij willen beter onderwijs en meer werk voor jongeren en fatsoenlijke zorg voor ouderen. Er moeten meer sociale huurwoningen in de stad komen. Deze woningen moeten staan in leefbare, groene, schone, veilige en gemengde wijken. Daar wordt iedereen beter van. Dit zijn onze tien speerpunten voor de komende vier jaar:

1. Stop de sloop van goede en betaalbare woningen onmiddellijk. Het plan om in Crooswijk 1800 huizen te vervangen door dure flats moet van de baan. Sloop alleen als 70 procent van de bewoners of meer hiermee instemt. De sloop van betaalbare huurwoningen is alleen te accepteren als er minimaal evenveel betaalbare woningen voor terugkomen.
2. Richt opnieuw een gemeentelijk woningbedrijf op. Met een nieuw opgericht gemeentelijk woningbedrijf kan de gemeente zelf weer zorgen voor voldoende betaalbare huizen. Bouw in nieuwbouwwijken minstens 50 procent sociale huurwoningen. Zorg voor huisvesting voor starters door leegstaande gebouwen om te bouwen. Voer de Rotterdamwet niet uit in Rotterdam.
3. Pak de armoede in de stad aan. Maak van I/D-banen echte banen: geef de I/D'ers een regulier contract. Stel een fonds in waar mensen een beroep op kunnen doen om mee te doen in de maatschappij. Geef eenoudergezinnen in de bijstand de mogelijkheid in deeltijd wat bij te verdienen. Breid de schuldhulpverlening uit.
4. Investeer in de jeugd. Laat scholen werken met twee wachtlijsten zodat gemengde scholen ontstaan. Schaf de ouderbijdrage voor openbare scholen af. Geef jongeren meer zeggenschap over hun wijk en omgeving. Onderneem actie tegen arbeidsdiscriminatie. Voorkom vroegtijdig schoolverlaten en zorg voor voldoende leer/werkplekken. Help dakloze jongeren weer op weg.
5. Zorg voor ouderen en gehandicapten. Laat de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning niet leiden tot een verslechtering van voorzieningen. Bestrijd sociaal isolement met huisbezoeken. Geef meer ondersteuning aan mantelzorgers. Zorg voor voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen en verruim de mogelijkheden voor woningaanpassing.
6. Échte zeggenschap voor de Rotterdammers. Kies voor democratie aan de basis en voor echte inspraak. Schaf de deelgemeenten af en vervang ze door niet-partijpolitieke wijkraden. Er moeten verkiezingen komen voor de stadsregio.
7. Maak de stad veiliger samen met de bewoners. Stel wijkveiligheidsplannen vast, in overleg met de wijk. Breid het aantal medewerkers van Stadstoezicht uit. Geef de politie andere prioriteiten: het gaat niet om zoveel mogelijk boetes uitschrijven. Treed óók op tegen kleine criminaliteit als fietsendiefstal.
8. Maak de wijken beter. Houd woningbouwcorporaties aan hun onderhoudsverplichting. Gebruik vaker het recht panden te onteigenen of op kosten van de eigenaar op te knappen. Zorg voor minimaal drie procent speelruimte per wijk en veel meer groen. Houd zwembaden, sporthallen en sportverenigingen in de wijk.
9. Rotterdam milieuvriendelijk en groen! Leg de Tweede Maasvlakte niet aan en sluit Rotterdam Airport in 2010. Laat alle RET-bussen op elektriciteit of ethanol rijden. Organiseer een jaarlijkse autovrije dag. Houd meer rekening met de dieren in de stad.
10. Houd de RET in gemeentehanden. Investeer als gemeente ook zelf in openbaar vervoer en draai de zoneverkleining terug. Maak het OV gratis voor jongeren onder de achttien en ouderen boven de 65 jaar. Zorg ervoor dat elke inwoner van Rotterdam op maximaal vijfhonderd meter van zijn woning een halte van een bus-, tram- of metrolijn heeft. Handhaaf toezicht op bus en tram, breid het nachtnet uit en zet wijkbussen in.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	5
WOONSTAD	
Een woonvisie voor alle Rotterdammers	7
Niet wijken voor rijken	8
Stop de huurexplosie en geef huurders meer zeggenschap	9
WERKENDE STAD	
Werk en inkomen	10
Het gevecht tegen armoede	10
ONZE STAD	
Diversiteit, autonomie en verbondenheid	12
Democratisch bestuur	13
JONGE STAD	
Rotterdammertjes naar school	15
Integratie in het onderwijs 16	
Kansen en voorzieningen voor de jeugd	16
Schoolverlaten en jeugdwerkloosheid	17
Jongeren in probleemsituaties	18
ZORGZAME STAD	
Onderdak voor alle Rotterdammers	20
Alle Rotterdammers gezond	21
Ouderen verdienen beter	22
Drempels weg voor gehandicapten en ouderen	23
Goede zorg rond huis	24
VEILIGE STAD	
Veiligheid is sámen aan de slag	26
Veilige buurt	26
Blauw op straat	27
BEREIKBARE STAD	
Goed openbaar vervoer: de RET is van ons	29
Mobiliteit: fiets en auto	30
MOOIE STAD	
Ruimtelijke ordening	31
Dierenwelzijn en natuur	32
Milieu	33
LEUKE STAD	
Sport en recreatie	35
Kunst en cultuur	36
Hoe gaan we onze plannen betalen?	37

Inleiding

Rotterdam is ónze stad. Rotterdammers zijn er terecht trots op Rotterdammer te zijn. We wonen in een eerlijke, open stad, waar de mensen rechtdoorzee zijn en van aanpakken weten.

Maar Rotterdam kent ook problemen. Veel Rotterdammers hebben grote moeite om elke maand rond te komen. Zestien procent moet het doen met een inkomen onder de armoedegrens. Het aantal werkzoekende Rotterdammers steeg de afgelopen jaren naar bijna 60.000. De wachtlijsten voor betaalbare sociale huurwoningen worden steeds langer. Het integratieproces verloopt moeizaam. Dat kan en moet beter.

De afgelopen vier jaar heeft een rechts college van Leefbaar Rotterdam, CDA en VVD onze stad bestuurd. Het Rotterdamse college van B & W is niet verantwoordelijk voor het landelijke afbraakbeleid, waarover 90 procent van de bevolking ontevreden is. Maar het college gooide er wel zelf nog een schepje bovenop en verscherpte de tweedeling tussen arm en rijk en tussen autochtonen en allochtonen nog verder.

Als het om kritiek leveren gaat, heeft de SP een reputatie. Die houden we hoog. In dit verkiezingsprogramma laten we echter ook zien hoe het beter kan. Op alle beleidsterreinen dragen we haalbare en betaalbare oplossingen aan. De mens staat daarin steeds centraal. Wij willen iedereen de kans geven zich te ontwikkelen: jong en oud, rijk en arm, autochtoon en allochtoon, man en vrouw, religieus of niet.

Op het gebied van wonen, werken, lokale democratie, jongeren, ouderen, integratie, gehandicapten, daklozen, veiligheid, mobiliteit, ruimtelijke ordening, dierenwelzijn, natuur, milieu, sport, recreatie, kunst en cultuur hebben we voorstellen die we direct in de praktijk kunnen toepassen. Op al die verschillende beleidsterreinen maken wij menselijke keuzes.

Waar een gemeente maar invloed kan uitoefenen, kiezen wij ervoor mensen in de verdrukking te helpen hun leven op de rit te houden of te krijgen. Onze voorstellen versterken elkaar daarin bovendien. Vernieuwing in het onderwijs verbetert bijvoorbeeld niet alleen het onderwijs zelf, maar draagt ook bij aan de integratie van verschillende bevolkingsgroepen.

Vaak horen we dat onze plannen niet betaalbaar zijn. In dit verkiezingsprogramma laten we zien dat financiën geen obstakel zijn. Politiek gaat om het maken van keuzes. Wil je betaalbare woningen bouwen, dan is dat mogelijk. Wil je scholen helpen beter onderwijs te geven, dan is dat haalbaar. Wil je alle kinderen de kans geven aan sport te doen, dan kan dat. Het gevolg kan zijn dat je voorlopig geen Rotterdams geld investeert in de Tweede Maasvlakte. Dat bedoelen wij met kiezen voor mensen. Uiteindelijk moet je een begroting sluitend kunnen maken met alle voorstellen die je doet. Die uitdaging ziet de SP Rotterdam met vertrouwen tegemoet.

Dit verkiezingsprogramma staat bol van de voorstellen om Rotterdam beter te maken. Ook maken we een mescherpe analyse van het gevoerde beleid van de afgelopen jaren. Daar leveren we inderdaad zware kritiek. We moeten dat wel doen, omdat dit afbraakbeleid om positieve en opbouwende tegenvoorstellen schreeuwt. Het liefst zouden we morgen een nieuwe start maken, met ónze plannen. Want dat maakt Rotterdam echt beter.

Het kan en moet beter, want Rotterdam verdient beter! De SP wil daar graag een bijdrage aan leveren. In dit programma kiest de SP voor het oplossen van problemen. In onze plannen staat de mens centraal. Mensen met een laag inkomen verdienen meer kansen. Van ons kunnen zij die krijgen. We willen beter onderwijs en meer werk voor jongeren, en fatsoenlijke zorg voor ouderen. Van ons kunnen zij die krijgen. Er moeten meer sociale huurwoningen in de stad komen, in leefbare, groene, schone, veilige en gemengde wijken. In dit programma werken we al die onderwerpen stuk voor stuk uit. Want wij zijn ervan overtuigd dat onze plannen allemaal uit te voeren zijn, als wij het voor het zeggen krijgen. Hebt u na het lezen vragen of opmerkingen, dan gaat de SP graag met u in discussie.

Wij timmeren de komende maanden hard aan de weg om zoveel mogelijk Rotterdammers te winnen voor onze plannen. Bent u het eens met onze visie op de stadspolitiek? Stem dan SP. Of beter nog, doe mee en word lid. Dan kunnen we na 7 maart 2006 binnen en buiten de gemeenteraad versterkt aan de slag voor een beter Rotterdam.

SP afdeling Rotterdam
22 november 2005

Een woonvisie voor alle Rotterdammers

Dit college probeert de problemen in stad en wijk op te lossen door mensen met lage inkomens te weren uit de stad en uit de wijken. De SP is ook voor gemengde wijken, maar dan wel door meer gebruik te maken van de mogelijkheden van mensen in armere wijken en door openbreken van rijkere wijken voor mensen met lage inkomens. Hier is niet minder maar juist meer sociale woningbouw voor nodig.

Wat is er aan de hand?

De woonvisie van de gemeente is gebaseerd op het foute uitgangspunt dat er te weinig middeldure en dure woningen zouden zijn. Huurders met een hoog inkomen zouden daarom in relatief te goedkope huurwoningen blijven zitten of uit de stad vertrekken. De gemeente richt haar woonbeleid al jaren op bouwen voor de rijken. In 2010 moet het aantal sociale huurwoningen met 20.000 zijn gedaald. In de stad zie je echter steeds meer dure en middeldure woningen leeg staan. 'De markt' zit kennelijk helemaal niet te wachten op die woningen. Tegelijkertijd staan mensen tot zeven jaar op de wachtlijst voor een sociale huurwoning. In de beschikbare betaalbare woningen zullen steeds meer Rotterdammers uit sloopwijken gaan wonen. Dit beperkt de instroom van jonge starters in ernstige mate. Rotterdam stevent af op sociale woningnood.

Het beleid om in armere wijken sloopwoningen vooral door middeldure of dure woningen te vervangen en arme mensen te weren, is ook geen goed middel om gemengde wijken met meer sociale cohesie te realiseren. Rijkere mensen van buiten de buurt investeren niet per definitie meer in de buurt dan armere. Hun betrokkenheid valt in de praktijk vaak tegen. Betrokken mensen van binnen de wijk die meer gaan verdienen of een gezin gaan stichten, hebben vaak geen kans in hun eigen wijk te blijven wonen. Als je werkelijk wilt spreiden, zul je bovendien de betere wijken moeten openbreken voor mensen met lage inkomens.

De 'Rotterdamwet' is geen plan voor werkelijk spreidingsbeleid, maar voor het tijdelijk ontlasten van bepaalde wijken. De wet deugt niet, omdat het uitgangspunt uitsluiting van minima is. Kansarmen hebben door deze wet minder kans op een woning: er zijn steeds minder woningen en buurten waar ze nog mogen wonen.

Hoe kan het beter?

- Presenteer een nieuwe woonvisie met voldoende sociale woningbouw die ook rekening houdt met diversiteit binnen wijken, ouderen, gehandicapten, studenten en starters. Bouw woningen voor alle Rotterdammers!
- Richt opnieuw een gemeentelijk woningbedrijf op. De marktwerking in de woningsector heeft lang genoeg gefaald. Met een eigen woningbedrijf heeft de gemeente weer grip op het aantal te bouwen betaalbare woningen. Dring bij het Rijk aan op meer bevoegdheden voor de gemeente om de woningbouwcorporaties aan te sturen.
- Overweeg verkoop van huurwoningen via maatschappelijk gebonden eigendom, die de koper terugverkoopt aan de woningbouwcorporatie als hij verhuist. Dit kan de sociale cohesie in wijken met lagere inkomens bevorderen. Het aanbrenge van meer variatie door middel van woongroepen, kunstenaarsateliers en experimenten als het Wallisblok, is hiertoe eveneens een middel.
- Ontwikkel een nieuwe vorm van woningtoewijzing waarbij mensen in hun wijken kunnen blijven wonen, ook als ze kinderen krijgen of hun maatschappelijke positie verandert.
- Stel in wijken met lagere inkomens vrijgekomen woningen in de eerste instantie beschikbaar aan woningzoekenden uit de wijk zelf, om de sociale cohesie te versterken.
- Maak afspraken met woningbouwcorporaties om de verkoop van sociale huurwoningen in betere wijken tegen te gaan. Maak tevens afspraken over huurverlaging van duurdere huurwoningen. Voeg deze woningen structureel toe aan de sociale woningbouwvoorraad.
- Bouw in nieuwbouwwijken minstens evenveel sociale huurwoningen als vrije sectorwoningen, dus minimaal 50 procent.
- Dring er bij het Rijk op aan de regels voor huurtoeslag te verruimen, en pas het verschil als gemeente zolang bij. Hanteer voor jongeren onder 23 jaar dezelfde huurtoeslaggrens als voor ouderen, om starters een eerlijke kans te geven. Laat de passendheidstoets vervallen voor aan te wijzen huurwoningen in dure wijken.

Zie ook: *Heel Rotterdam Vooruit*, paragraaf *Huisvesting* (via rotterdam.sp.nl) *Niet wijken voor rijken*

Niet wijken voor rijken

De komende jaren staat de sloop van 22.000 woningen gepland. Dit college wil sociale huurwoningen slopen en vervangen door dure of middeldure woningen. Wij vinden: stop de sloop van woningen die nog goed te renoveren zijn en houd meer rekening met de zittende bewoners.

Wat is er aan de hand?

Rotterdam sloop het meest van alle grote steden. Vooral in de deelgemeenten Hoogvliet, IJsselmonde, Charlois, Feijenoord, Kralingen-Crooswijk en Delfshaven staan de komende tien jaar grote herstructureringsoperaties op stapel. In de hele stad staan 22.000 woningen op de nominatie voor sloop. Nog eens duizenden betaalbare woningen worden gerenoveerd of samengevoegd. Als dure appartementen bieden de woningbouwcorporaties deze nieuwe woningen aan. Hierdoor slinkt de betaalbare woningvoorraad.

Ook bij herstructurering is het uitgangspunt voor nieuwbouw het middeldure en dure segment. ‘U krijgt terugkeergarantie,’ zeggen gemeente en woningbouwcorporaties. Alsof iedereen na sloop terug kan naar zijn eigen buurt. Dat is maar voor enkelen betaalbaar. ‘We moeten wijken voor de rijken,’ zeggen boze Nieuw Crooswijkers, terwijl Nieuw Crooswijk nu juist een wijk is met veel sociale cohesie. Door onnodige sloop ontstaat bovendien een onnodig gebrek aan betaalbare woningen.

Of nieuwbouwprojecten met dure en middeldure woningen allemaal doorgaan, is nog maar de vraag. Als de vraag naar deze woningen achterblijft bij het aanbod, is de kans groot dat Rotterdam opgescheept blijft zitten met sloopkraters.

Hoe kan het beter?

- Stop de sloop van goede en betaalbare woningen onmiddellijk. Laat het plan om in Nieuw Crooswijk 1800 huizen te vervangen door dure flats varen en bekijk het opnieuw aan de hand van de alternatieve plannen van de bewoners zelf.
- Er zijn overal in Rotterdam mooie, lege en winderige plekken waar fraaie flats voor de betere kringen niet zouden misstaan. Op andere plaatsen is verdichting van de woningbouw mogelijk door op bestaande naoorlogse flats luxe woningen te bouwen, ook wel optoppen genoemd.
- Bekijk de bestaande gemeentelijke sloopplannen opnieuw, met nieuwe analyses van woonkwaliteit en opknopmogelijkheden. Hanteer als uitgangspunt ‘Slopen waar nodig, renoveren waar mogelijk’. Renoveren speelt beter in op verschillende woonwensen. Het maakt een betere menging mogelijk, is milieuvriendelijker en ook nog eens goedkoper. Alleen woningen waarvan de kosten van het renoveren niet opwegen tegen de kosten van sloopnieuwbouw, komen in aanmerking voor sloop.
- Dring er bij de woningbouwcorporaties op aan dat geen bonussen worden verstrekt aan directeurs voor het slopen van woningen.
- Betrek bewoners en bewonersorganisaties eerder en actiever bij herstructurerings- en andere plannen met hun wijk. Maak geen plannen achter de rug van bewoners om: zij moeten als eersten horen wat er aan de hand is, niet als laatsten. Geheim overleg is uit den boze. Gemeente en woningbouwcorporaties moeten niet vechten met de mensen, maar hun voordeel doen met de kennis in de buurt.
- Sloop en renoveer alleen als zeventig of meer procent van de bewoners ermee instemt. Stel een stedelijk convenant op tussen gemeente, woningbouwcorporaties en bewonersorganisaties om die regel vast te leggen.
- Werk niet mee aan de sloop van betaalbare huurwoningen als er niet minimaal evenveel betaalbare woningen voor terugkomen. Mensen moeten het recht houden om in de wijk te blijven wonen als zij dat willen, tegen een betaalbare huur. Als we vanwege betere menging instemmen met de bouw van minder sociale woningbouw, zorgen we voor compensatie van de ‘verloren’ sociale huurwoningen elders.
- Maak dwingende afspraken om herstructureringsbudgetten ten goede te laten komen aan renovatie én aan de wijk.
- Verbouw leegstaande gebouwen voor starters en studenten. Maak kleine naoorlogse flatwoningen in wijken als Schiebroek, IJsselmonde en Prins-Alexander beschikbaar voor starters op de woningmarkt en voor ouderen. Voor te kleine flats zijn ook creatieve plannen te maken, die uitgaan van renovatie en samenvoeging voor de zittende bewoners.

- Treed eerder en krachtadiger op tegen achterstallig onderhoud van woningen. Pak particuliere huisjesmelkers aan en accepteer geen onderhoudsstops en vervroegde boekhoudkundige afschrijving van (renovatie-)woningen door woningbouwcorporaties. Zet wijkgebonden controleteams op van bewoners en overheidsdiensten die controleren en handhaven op onveilige situaties, drugpanden, leegstand, overbewoning en achterstallig onderhoud.

Stop de huurexplosie en geef huurders meer zeggenschap

Wonen wordt steeds duurder. Niet alleen de prijzen van koopwoningen zijn tot ongekende hoogte gestegen, ook de huren gaan fors omhoog. De gemeente moet niet meewerken aan de Haagse plannen om huren te liberaliseren.

Wat is er aan de hand?

Het kabinet wil het aantal geliberaliseerde huurwoningen laten groeien van vijf naar 25 procent. Het geeft de huur van deze woningen vrij bij een OZB-waarde van meer dan 115.000 euro. Dat betekent dat landelijk 500.000 huurders, die nu nog goede huurbescherming genieten tegen ongelimiteerde huurverhogingen, straks slechts de keuze hebben tussen betalen of wegwezen. Door verzet van huurders zijn de plannen wat afgezwakt. Nieuwe bewoners beginnen deze huren per 1 juli 2006 te betalen. Aan zittende bewoners mag in 2008 drie procent huurverhoging boven de inflatie worden gevraagd en in 2009 vier procent.

Ook de huurtoeslag (voorheen huursubsidie) gaat achteruit. Woningen met een hogere OZB-waarde vallen sneller buiten de huurtoeslaggrens. De huurtoeslag zelf wordt nu al gekort met twaalf euro per maand, en dat loopt op tot achttien euro per maand in 2007. Duizenden Rotterdammers met een laag of middeninkomen zullen dus moeten verhuizen uit de meest gewilde buurten.

Gebrek aan invloed op de woningbouwcorporaties verergert de toestand nog meer. Corporaties zijn niet verplicht om woningen met een hoge OZB-waarde te liberaliseren. Het is mogelijk op lokaal niveau af te spreken niet te liberaliseren. Maar ondanks het pleidooi van de SP weigerde het Rotterdamse college zich uit te spreken tegen deze huurliberalisering. Dit in tegenstelling tot andere grote steden.

De woningbouwcorporaties hebben, sinds hun verzelfstandiging tien jaar geleden, een gezamenlijk vermogen opgebouwd van ongeveer 12 miljard euro. Er is genoeg kapitaal om te investeren in de bouw van nieuwe woningen en om bestaande woningen goed te onderhouden. De corporaties steken nu echter veel geld en energie in de bouw van (middel)dure huur- en koopwoningen. Zij doen dit zogenaamd om geld te verdienen dat zij weer zeggen te kunnen investeren in de volkshuisvesting. In de praktijk kosten deze projecten echter geld en wentelen de corporaties deze kosten af op hun huurders. Nu de huren extra mogen stijgen, moeten de woningbouwcorporaties een deel van de huursubsidie (250 miljoen euro) zelf betalen. Die zullen de rekening doorschuiven naar de huurders of arme huurders weren.

Hoe kan het beter?

- Spreek met de woningbouwcorporaties af dat we in Rotterdam de huren niet liberaliseren. 70 tot 80 procent van de maximaal redelijke huurprijs is voldoende om woningen tot in lengte van jaren goed te blijven onderhouden.
- Laat commerciële bouw over aan projectontwikkelaars, zodat de woningbouwcorporaties weer als taak hebben mensen met lage en middeninkomens aan een fatsoenlijke woning te helpen.
- Zorg ervoor dat woningbouwcorporaties weer organisaties van en voor de huurders worden. Huurders moeten daarvoor meer invloed krijgen op de corporaties. Laat huurders de raad van commissarissen van bij voorkeur wijkgebonden corporaties voortaan kiezen. Als zeventig procent van de huurders bij referendum niet instemt met essentiële veranderingen van hun woonomgeving gaan die plannen niet door.
- Bied bewoners professionele ondersteuning als er grote veranderingen op til zijn. Zo kunnen zij tegenwicht bieden aan de professionals van de woningbouwcorporatie. Tijdens de stadsvernieuwing zijn positieve ervaringen opgedaan met de 'externe deskundigen', die de bewoners terzijde stonden in het overleg met de gemeente.
- Geef huurder/bewoners en eigenaar/bewoners meer zeggenschap over hun woningen en woonomgeving; geef actieve bewoners de middelen zelf op kleine schaal verbeteringen in hun wijk aan te brengen, bijvoorbeeld op het gebied van verlichting en kunst.

Werk en inkomen

Veel Rotterdammers hebben een laag inkomen. Velen zitten werkeloos thuis. Velen leven zelfs onder de armoedegrens. Tegelijkertijd heeft Rotterdam veel jongeren en daarmee volop kansen voor de toekomst.

Wat is er aan de hand?

Rotterdam is van oudsher een werkstad. De traditionele bedrijvigheid op de scheepswerven en in de haven vindt inmiddels echter buiten de stad plaats. Het enorme havenindustriële complex geeft nog steeds vele tienduizenden uit de hele regio werk en blijft dus belangrijk. Mede daarom was de SP tegen de privatisering van het Havenbedrijf.

Tegelijkertijd zijn andere bedrijfstakken belangrijker geworden: ziekenhuizen, onderwijsinstellingen, horeca, vrijetijdssector, andere bedrijven uit de dienstverlening en natuurlijk niet te vergeten de duizenden bedrijven en bedrijfjes van het midden- en kleinbedrijf. Rotterdam is vooral een belangrijk centrum voor de regio. Elke dag stromen tienduizenden de stad binnen om hier te werken en stromen tegelijkertijd tienduizenden Rotterdammers de stad uit voor hun werk elders in de regio of daarbuiten. De gemeente moet in de eerste plaats voorkomen dat de situatie van tienduizenden Rotterdammers zonder werk verder verslechtert. Betaald werk zorgt voor het inkomen dat vele Rotterdammers broodnodig hebben om iets van hun leven te kunnen maken. Vele Rotterdammers staan te popelen om aan de slag te gaan.

Hoe kan het beter?

- Geen invoering van ‘werken met behoud van uitkering’ en een zogenaamde ‘schaal 0’. Iedereen die maatschappelijk nuttige arbeid verricht, heeft recht op een arbeidscontract met bij de functie behorend salarisniveau conform CAO en functiewaarderingssysteem, ten minste beginnend in schaal 1.
- Maak van I/D banen echte banen, dus geef de I/D’ers een regulier contract.
- De gemeente moet samen met andere gemeenten pleiten voor een verhoging van het minimumloon.
- Volmondige steun aan vrijwilligers en projecten zoals de OK-bank, buurtmoeders en de vrouwenstudio’s waar Rotterdammers een opstapje krijgen om weer mee te doen in Rotterdam.
- Zorg voor scholing en vorming gekoppeld aan een baan.
- Doe er alles aan om arbeidsdiscriminatie te voorkomen.
- Zorg voor goede regelingen op het gebied van arbeid en zorg: adequate kinderopvang en flexibele werktijden voor mensen die naast hun werk mantelzorger zijn.
- Ga door met de aandacht en inzet van de gemeente voor de medische cluster en de creatieve industrie op het gebied van media, design en architectuur.
- Geef meer aandacht en steun aan het midden- en kleinbedrijf, vooral starters, en het opknappen van de winkelstraten in de wijken.
- Geen Rotterdams geld voor de Tweede Maasvlakte, maar investeer die honderden miljoenen euro’s in de stedelijke infrastructuur en bedrijvenlocaties.

Zie ook: Heel Rotterdam Vooruit, paragraaf Inkomen en werk (via rotterdam.sp.nl)

Het gevecht tegen armoede

Veel Rotterdammers hebben een laag inkomen en de armoede neemt toe. Wie wat wil doen aan de sociale problemen van de stad, moet met voorrang de armoede bestrijden. Daarom moet er een nieuwe Rotterdamwet komen: niet om de armen te weren maar om de armoede aan te pakken.

Wat is er aan de hand?

Officieel mag de gemeente niet aan inkomenspolitiek doen. Tegelijkertijd zien we in de stad wel de gevolgen van de jarenlange bezuinigingspolitiek van de regering Zalm/Balkenende. Vele duizenden Rotterdammers zijn afhankelijk van de Voedselbank, steeds meer gezinnen zitten met torenhoge schulden. Meer dan 40.000 Rotterdammers hebben een bijstandsuitkering en nog eens vele duizenden hebben een minimale baan via de I/D-regeling of de WSW.

Rotterdam behoort tot de armste gemeenten van Nederland. Ongeveer 61.000 huishoudens (22 procent van alle huishoudens) hebben een laag inkomen, dat wil zeggen een inkomen tot 110 procent van het sociale minimum. Voor structurele aanpak van de armoede is landelijk beleid nodig. Helaas moet de gemeente steeds vaker aan armoedebestrijding doen, omdat de lage inkomens door het regeringsbeleid steeds meer op achterstand raken. Uit de laatste Rotterdamse armoederapportage (2005) blijkt dat de koopkracht van minima in de periode 2002-2004 is verslechterd. Het besteedbaar inkomen daalde met gemiddeld drie procent, vooral door een stijging van de woonlasten en de ziektekosten. Met name gezinnen met kinderen hebben het zwaar.

Het Rotterdamse armoedebeleid is met nadruk gericht op het activeren van mensen (via de Wet Werk en Bijstand). Werk is weliswaar een goede remedie tegen sociale uitsluiting, maar de armoede wordt er vaak niet mee opgelost. Veel mensen hebben een salaris onder of rond het sociaal minimum en dat aantal neemt toe. Uit de armoederapportage blijkt dat werkenden met een salaris tot 125 procent van het sociaal minimum vaak financiële problemen hebben. Activeren is heel goed, maar het is niet realistisch te denken dat iedereen zomaar aan het werk kan. Soms zijn er simpelweg niet genoeg banen.

Aan armoedebeleid voor risicogroepen zoals langdurige minima, huishoudens met kinderen en mensen in laag-betaalde banen, heeft het college te weinig gedaan. Het is beschamend dat we kennelijk niet in staat zijn alle Rotterdammers een fatsoenlijk bestaan te bieden, dat vele duizenden Rotterdammers afhankelijk zijn van de voedselbank en een supermarkt voor de armen en dat steeds meer gezinnen met torenhoge schulden zitten.

In maart 2005 heeft de SP-fractie een flink aantal voorstellen gedaan voor armoedebestrijding, later opnieuw samen met de PvdA en GroenLinks. Mede hierdoor is er nu een extra toelage voor chronisch zieken en gehandicapten gekomen, een verhoging van de kindertoeelage, een extra toeslag voor ouderen met alleen AOW en een bijdrage aan de ziektekosten voor de minima.

Hoe kan het beter?

- Lanceer een nieuwe Rotterdamwet om de armoede te bestrijden. Verhoog de bijstandsnorm en breid de vrijlatingsregeling uit.
- Dring bij het Rijk aan op mogelijkheden tot eigen progressieve belastingheffingen. Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheden (WVG, WWB, WMO) zonder de benodigde financiële middelen.
- Maak structureel dat ouderen stadsbreed huisbezoek krijgen om ze te helpen met formulieren, om sociaal isolement tegen te gaan en om ze de weg te wijzen naar faciliteiten als thuishulp, hulp bij mantelzorg en vergoedingen uit de bijzondere bijstand. Investeer dus in de ouderenadviseur.
- Geef ouderen op bijstandsniveau een extra toeslag en laat hen daar niet drie jaar op wachten.
- Bestrijd de groeiende armoede van éénoudergezinnen, door de vrijlatingsregeling voor alleenstaande ouders in de bijstand te verruimen tot een langere periode. Houd inkomsten uit arbeid tot een bedrag van 162 euro per maand niet in van de bijstandsuitkering.
- Het blijkt dat mensen vooral op de kosten van maatschappelijke participatie bezuinigen. Stel een participatiefonds in waar mensen met een inkomen tot 125 procent van het sociaal minimum een beroep op kunnen doen. Geef meer subsidie aan vakantieprojecten voor kinderen van minima, zodat ook kinderen met weinig geld er minstens één keer per jaar op uit kunnen. Maak gebruik van de bibliotheek voor minima gratis.
- Verruim de mogelijkheden voor kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen, zoals OZB en afvalstoffenheffing, tot 125 procent van het sociaal minimum.
- Ga sociale uitsluiting tegen door de vergoeding aan mensen die via Onbenutte Kwaliteiten (OK) vrijwilligerswerk verrichten te verhogen. Breid projecten uit, die het sociale isolement van allochtonen bestrijden. Goede voorbeelden zijn buurtmoeders en het Leer- en Ontmoetingsproject voor Vrouwen (LOV).
- Werk de wachttijden bij de schuldhulpverlening definitief weg en start met een doelstelling van een slagingspercentage van 75 procent.
- Pak grote uitkeringsfraude hard aan. Fatsoenlijke regelingen kunnen overlevingsfraude voorkómen. Geld dat vrijkomt door fraudebestrijding, kunnen we inzetten voor het inkomensdeel van de bijstand.
- Huisbezoeken aan uitkeringsgerechtigden moeten bedoeld zijn om mensen te helpen bij het krijgen waar ze recht op hebben, niet om hen met nog meer problemen op te zadelen.

Diversiteit, autonomie en verbondenheid

In Rotterdam wonen mensen uit alle hoeken van Nederland en uit alle windstreken van de wereld. Samen hebben ze Rotterdam gemaakt tot wat het nu is, een bruisende actieve stad die in staat moet zijn samen problemen aan te pakken en op te lossen waarbij gezelligheid en het genieten van elkaar en van het leven een belangrijke rol spelen.

Wat is er aan de hand?

De haven en de industrie hebben mensen uit de hele wereld naar Rotterdam getrokken. Op zoek naar werk, op zoek naar een betere toekomst voor hun kinderen. Daardoor heeft Rotterdam de meest kleurrijke en jongste bewoners van Nederland. De integratie van al die nieuwe Rotterdammers gaat niet altijd even soepel. De collegemaatregelen van de afgelopen jaren hebben daar niet aan bijgedragen. Integendeel, veel Rotterdammers voelen zich nu meer allochtoon of buitenspel staan dan voorheen.

Terwijl de stad in al zijn diversiteit en met al die zakelijke en familiebanden zoveel kansen biedt, is er de afgelopen tijd gehamerd op de verschillen, vooral op die tussen moslims en niet-moslims, waarbij elke nuance uit beeld verdween. Door de polarisatie zijn acceptatie en emancipatie tegengewerkt, intolerantie en (arbeids)discriminatie gegroeid. Iedereen trekt zich meer terug in de eigen groep of radicaliseert zelfs daarbinnen. Door dit college en dit kabinet zijn we met zijn allen armer geworden, in materiële en ideologische zin.

De SP staat voor emancipatie van mensen die gediscrimineerd en achtergesteld worden. Dat geldt voor vrouwen, die nog steeds het slachtoffer zijn van huiselijk geweld en seksuele intimidatie, en vaak gediscrimineerd worden op de arbeidsmarkt. En het geldt voor homoseksuele mannen en lesbische vrouwen, die ook in het Rotterdam van nu nog vaak gediscrimineerd worden, te maken hebben met homofobie op school en op het werk en met pesterijen en geweld. Uit onderzoek blijkt dat homofobie in de grote steden toeneemt, vooral, maar niet alleen, onder allochtone jongeren groot is. De positie van allochtone vrouwen, homo's en lesbo's verdient extra aandacht.

Hoe kan het beter?

- De SP staat voor een maatschappij waarin menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit de pijlers zijn. Dat betekent dus niet jezelf verrijken ten koste van anderen. Evenmin betekent het een meerderheid die een minderheid iets dwingend oplegt. Het gaat erom elkaar te sterken in gemeenschappelijke belangen, om respect voor elkaar, om het recht om anders te zijn maar toch gelijk behandeld te worden, vrouw of man, jong of oud, ongeacht waar je vandaan komt.
- De SP gaat ervan uit dat de eigen cultuur en identiteit die van het Rotterdammerschap niet in de weg staat, maar juist ondersteunend, versterkend kan werken. Diversiteit is de norm, iedereen is gevormd door waar hij of zij vandaan komt en door wat iemand heeft meegemaakt.
- Nu en hier in Rotterdam gaat ieders ontwikkeling door. Daarin is acceptatie belangrijk. Bij nieuwe Rotterdammers die een nieuwe taal en de waarden van onze stad accepteren, maar ook bij de oude Rotterdammers die accepteren dat meer culturen de stad maakten en maken tot wat hij is en die interesse tonen voor nieuwe burens. Evenzo zijn emancipatie en participatie belangrijk. Als iedereen ten volle de kansen krijgt zich te ontwikkelen en een bijdrage kan leveren aan deze stad, wordt hij weer rijk in economische en sociaal-culturele zin. Diversiteit is de motor van stedelijke economie, het werkt stimulerend, daagt uit tot verandering, vernieuwing, verbetering.
- Als diversiteit de norm is, is 'anders zijn' niet meteen verdacht. Repressieve maatregelen staan acceptatie, emancipatie en participatie in de weg. Ze moeten dan ook teruggedrongen worden zowel in de publieke ruimten als binnenshuis.
- Racisme en discriminatie zijn verboden. Discriminatie van jongeren in het uitgaansleven, bij het vinden van een stageplaats of op de arbeidsmarkt moeten we dan ook opsporen en bestraffen.
- Discriminatie van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen is verboden. De wet moet op dit punt gehandhaafd worden. Seksueel geweld en 'potenrammerij' moet bestreden worden. Preventie en voorlichting over seksuele diversiteit spelen daar een rol in, net als opsporing en bestraffing.
- De gemeente Rotterdam moet de strijd voor homo-emancipatie in de stad aangaan. Het budget homo-emancipatie moet flink omhoog. Met dat nieuwe budget ontwikkelt de gemeente samen met COC en organisaties van homoseksuele jongeren en allochtonen, een actieplan homo-emancipatie. Dat moet het onder andere mogelijk maken op alle Rotterdamse scholen projecten rond (voorlichting over) seksuele diversiteit op te zetten.

- Vang nieuwkomers snel en gedegen op en moedig ze aan Nederlands te leren.
- Werk de wachtlijsten voor oudkomers om Nederlands te leren weg.
- School oudkomers (om), zodat zij zelfstandig mee kunnen blijven doen aan het maatschappelijk leven in Rotterdam.
- Stel per buurt een projectgroep samenlevingsopbouw in. Die projectgroepen moeten een afspiegeling zijn van de bevolkingssamenstelling uit die buurt. Het opbouwwerk en het sociaal-cultureel werk ondersteunen deze projectgroepen. Ook adviseren zij de gemeente op het gebied van de ontwikkeling en de subsidies in het sociaal-cultureel werk.
- Op buurtniveau gaan we leerprocessen, taalcursussen, begeleiding naar werk, stage of vrijwilligerswerk professioneel ondersteunen, zodat mensen zo goed mogelijk toegerust zijn voor hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- Projecten en verenigingen die acceptatie, emancipatie en participatie bevorderen, alsmede projecten die probleemoplossend werken wat betreft achterstandssituatie en integratie verdienen overheidssteun. Zelforganisaties van homoseksuelen jongeren en allochtonen, zoals Apollo en de Stichting Yoesuf (islam en homoseksualiteit), verdienen steun van de gemeente.
- De gemeente Rotterdam neemt de emancipatie van vrouwen serieus. De gemeente ontwikkelt samen met vrouwenorganisaties een actieplan vrouwenemancipatie. De positie van allochtone vrouwen krijgt in dat plan extra aandacht. De gemeente maakt betere en goedkopere kinderopvang in Rotterdam mogelijk.
- Investeer meer in laagdrempelige taalscholen in de wijken en maak ze formeel onderdeel van de inburgering.
- Breid projecten als LOV (Leer- en Ontmoetingsproject voor Vrouwen) en de vrouwenstudio's uit tot in heel Rotterdam. Op buurtniveau leren we elkaar kennen, maar ook de Nederlandse taal en elkaars cultuur.
- Stimuleer initiatiefnemers van migranten om samenwerking en acceptatie te versterken en ondersteun de brugbouwers, bijvoorbeeld de buurtmoeders die andere moeders weer stimuleren.
- Versterk de positie van migranten in bestuurlijke processen en maak ruimte zodat er sprake is van een afspiegeling van de samenleving in de besluitvorming.
- Ga actief op zoek en blijf in contact met migrantengroepen en sleutelfiguren, vraag naar hun mening en standpunten inzake (nieuwe) vormen van samenleven in de stad, neem hun ideeën en voorstellen serieus en blijf in discussie.
- De gemeente maakt werk van een eigen en actief stageplaatsenbeleid.
- Respect hebben voor elkaars achtergrond is niet hetzelfde als accepteren van asociaal gedrag. Daarop spreken we mensen aan en rekenen we ze af.
- De gemeente blijft aandringen op een generaal pardon voor iedereen die onder de oude Vluchtelingenwet valt, en gaat noodopvang financieel steunen.
- Kies voor solidariteit met verdrukten, ook als het gaat om mensen die door een slecht en ongestuurd vluchtelingenbeleid in de knoop komen. Doe als gemeente niet mee aan de 'jacht op illegalen', maar organiseer in samenwerking met kerken, moskees en vluchtelingenorganisaties humane opvang, en zorg en onderwijs voor geïlegaliseerden. Sluit de bajesboot en het uitzetcentrum Zestienhoven.
- Versterk internationale solidariteit en eerlijke handel en initiatieven op dat gebied, bijvoorbeeld door het verlagen van de havenpremie voor Fair Trade producten en producten die via de 'schone kleren campagne' binnenkomen.
- Maak van Rotterdam een kernwapenvrije gemeente.
- Werk op alle niveaus aan een Rotterdam met diversiteit, in wijken en op scholen.

Democratisch bestuur

Rotterdamers willen graag meebeslissen over zaken die hen rechtstreeks aangaan. Op papier is dat goed geregeld. In werkelijkheid is zeggenschap voor de meeste mensen een wassen neus.

Politiek is niet alleen het stadhuis of de deelgemeente. Politiek is het leven van alledag. Democratie betekent dat mensen op alle niveaus betrokken zijn bij de politiek. Die betrokkenheid is in Rotterdam onder de maat. Slechts één op de twee Rotterdamers maakte de afgelopen jaren gebruik van zijn of haar stemrecht bij lokale verkiezingen. Dat moet anders. De politiek zit er niet voor zichzelf, maar moet een uitdrukking zijn van wat echt leeft in de stad.

Wat is er aan de hand?

Rotterdam is opgesplitst in twaalf deelgemeentes, met daarin wel 63 wijken. De deelgemeentes zijn heel verschillend in grootte en in samenstelling. De meeste zijn eigenlijk te klein voor zelfstandigheid en te groot om dichtbij de burgers de problemen aan te pakken. Bovendien hebben ze daarvoor ook te weinig middelen en bevoegdheden. Dat leidt vaak tot onduidelijkheid over de bevoegdheden van de gemeenteraad aan de Coolsingel en de deelraden, waardoor de bewoners voor hun belangen van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Meer zeggenschap voor de Rotterdammers en een bestuur dicht bij de burger blijven met dit systeem een illusie. Die illusie kost wel veel geld. Ambtenaren zijn vaak dubbele tijd kwijt door de vele vergaderingen.

Daarnaast hebben Rotterdammers op papier allerlei rechten van inspraak. Toch komt het daar meestal niet van. Zij maken geen gebruik van het recht op burgerinitiatief, van het recht op referendum en ook de formele inspraak rond bestemmingsplannen gaat de meeste Rotterdammers 'boven hun pet'. Veel Rotterdammers denken dat 'de hoge heren toch doen waar ze zin in hebben'. Ze geloven het wel en velen gaan niet eens meer naar de stembus. Dat is slecht voor de democratie, dat is slecht voor Rotterdam.

Opvallend is dat het wantrouwen in de overheid groter is naarmate mensen minder te besteden hebben. Uit landelijk onderzoek blijkt dat 60 procent van de bevolking de informatievoorziening van de overheid niet begrijpt. Naast duidelijke democratische rechten, is werkelijke zeggenschap daarmee een zaak van goede opleiding, toegankelijke informatie en vertrouwen winnen door eerlijk beleid.

Hoe kan het beter?

- De SP in Rotterdam is geen voorstander van het bestaande deelraadbestel. Wij stellen voor om dat stelsel te vervangen door een basisdemocratisch systeem van wijkraden waarin bewoners zelf meer zeggenschap krijgen over hun eigen wijk.
- Als actieve SP-leden in een deelgemeente daartoe besluiten en als we voldoende kandidaten hebben die onze kiezers op een goede manier kunnen vertegenwoordigen, dan doen we mee. Op 7 maart 2006 doet de SP mee in de deelgemeentes Prins Alexander en Feijenoord.
- In alle delen van de stad blijft onze prioriteit het ondersteunen en organiseren van bewonersinitiatieven van onderop.
- Geef bewoners van de deelgemeentes buiten de ring, zoals Hoek van Holland, Prins Alexander en Hoogvliet, de mogelijkheid om zich per referendum uit te spreken over de vorming van een zelfstandige gemeente.
- Vervang de resterende partijpolitieke deelgemeentes door raden op het niveau van de 63 wijken. Mensen hebben op persoonlijke titel zitting in de wijkraad. Laat die wijkraden bestaan uit betrokken wijkbewoners die jaarlijks gekozen of vervangen worden. Geef de gekozenen geen salaris, maar wel een fatsoenlijke kostenvergoeding.
- De wijkraden krijgen een eigen budget gebaseerd op het aantal inwoners en de grootte van de wijk. De wijkraad zorgt voor een schone, hele en veilige wijk en heeft een taak in het stimuleren van sociale samenhang in de wijk. Ze besluit onafhankelijk van de Coolsingel over hoe ze dat budget in wil zetten ten behoeve van die taken.
- Laat de gekozen wijkraad een wijkhouder aanstellen, die als beroepskracht zorgt dat de gemeentelijke diensten hun werk voor de wijk goed uitvoeren.
- Rotterdam gaat zich sterk maken voor een direct gekozen stadsregio. Die stadsregio neemt de taken over van de huidige provincie.
- Organiseer maximale inspraak van bewoners bij bestemmingsplannen, wijkvisies, wijkveiligheidsplannen en dergelijke. De meesprekende bewoners moeten zoveel mogelijk het laatste woord hebben.
- Verbeter het klachtrecht en verbeter de service bij de gemeentelijke diensten.
- Stimuleer en faciliteer eigen initiatieven van straten waarin de bewoners zelf verantwoordelijk willen zijn voor het groen en het onderhoud van de openbare ruimte.
- Streef ernaar dat honderd procent van de publieke dienstverlening in 2008 ook via internet beschikbaar is. Meer regelen via internet betekent minder papierwerk, dat dus ook minder tijd kost voor burgers en ondernemers.

Zie ook: Opinie 'Haal het kastje van de muur', 4 november 2003 (via rotterdam.sp.nl)

Rotterdamertjes naar school

Alle kinderen eerlijke kansen, daar gaat het de SP om. Wij blijven strijden voor een goed taalniveau bij kinderen die aan de basisschool beginnen, voor een diploma voor alle VMBO'ers en tegen segregatie in het onderwijs.

Wat is er aan de hand?

Het opleidingsniveau in Rotterdam is relatief laag in vergelijking met andere grote steden. Ook de cijfers over vroegtijdig schoolverlaten zijn zorgwekkend. Elk jaar vallen 4500 jongeren buiten de boot. Een deel stopt voortijdig met het VMBO en een nog groter deel verlaat voortijdig het ROC. In Rotterdam verlaat één op de vier jongeren in de leeftijd van 17 tot 23 jaar voortijdig het onderwijs en heeft dus geen startkwalificatie. Het ontbreken van een startkwalificatie maakt hen kwetsbaar op de arbeidsmarkt.

Rotterdam is van oudsher een 'werkstad'. De gedachte heerste dat je voor een dubbeltje geboren toch nooit een kwartje zou worden. Heel langzaam is daarin verandering gekomen. Maar intussen liggen de tijden van forse investeringen in hoger onderwijs ook weer achter ons. Waar voorheen kinderen van laag opgeleide ouders in toenemende mate de kans kregen met een studiebeurs te studeren, zien we nu een omgekeerde beweging richting eliteonderwijs.

Onderwijs is een onderwerp waarover landelijk veel besloten wordt. Toch heeft de gemeente over veel zaken wel zeggenschap. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van 'brede scholen' – scholen die (veel) meer bieden dan onderwijs alleen. Daarnaast vallen de openbare scholen onder een dienst van de gemeente – DSO. Die hebben vaak een slechte reputatie in vergelijking met bijzondere scholen. De gemeente heeft de kans om dat te veranderen. Waarom zouden openbare scholen niet de beste scholen van Rotterdam kunnen worden?

Hoe kan het beter?

- Doe meer in onderwijskansenzones, ofwel gebieden waar veel achterstandsleerlingen op school zitten. Zoveel mogelijk scholen in deze gebieden moeten Brede School worden.
- De vakken schoolzwemmen, gymnastiek, handvaardigheid en muziek, gegeven door vakleerkrachten, zijn op veel scholen het slachtoffer geworden van de jarenlange bezuinigingen. Zorg dat elke basisschoolleerling deze vakken krijgt.
- Scholieren kunnen op goedkope wijze in aanraking komen met kunst en muziek door projecten op te zetten waarbij 'echte' kunstenaars en muzikanten op scholen gaan lesgeven. Leuk voor de kinderen én voor de kunstenaars.
- Gratis openbaar vervoer voor basisschoolleerlingen als de klas erop uitgaat naar museum, park of bos.
- 100 procent van de kinderen die er, op grond van taalachterstand, recht op hebben moet naar de voorschool.
- Stimuleer ouders hun kind naar een peuterspeelzaal te sturen: samen spelen is goed voor de ontwikkeling van kinderen.
- De gemeente moet ervoor zorgen dat er op basisscholen betaalbare en goede tussenschoolse opvang - 'overblijven' – is, maar niet per sé op de school zelf.
- Iedere scholier die daar voor kiest moet naar een Brede School kunnen. Veel scholen die graag Brede School willen worden, krijgen geen subsidie omdat het erg moeilijk voor ze is om aan alle kwaliteitseisen te voldoen. Help scholen aan de subsidie-eisen te voldoen om Brede School te kunnen worden, en hoog het budget voor bevordering van Brede Scholen flink op.
- Blijf investeren in de verbetering van de huisvesting van scholen.
- Schaf de 'vrijwillige' ouderbijdrage af op scholen waar de gemeente zeggenschap over heeft, in elk geval dus de op de openbare basisscholen. Stimuleer dat andere scholen hetzelfde doen. Pas als gemeente de achteruitgang in inkomsten bij.
- Als de landelijke overheid scholen niet of onvoldoende compenseert voor het wijzigen van de gewichtenregeling, moet de gemeente daar zelf een overgangsregeling voor maken.

Zie ook: *Heel Rotterdam Vooruit, paragraaf Onderwijs (via rotterdam.sp.nl); rapport 'Het VMBO verdient beter', Tweede-Kamerfractie SP (via www.sp.nl)*

Integratie in het onderwijs

De SP staat voor integratie: samen wonen, samen werken, samen leven en ook samen leren. De gemeente kan veel doen om te zorgen dat scholen gemengder worden.

Wat is er aan de hand?

Ouderbijdrage, gewichtenregeling en het niet hanteren van acceptatieplicht. Het zijn allemaal alledaagse verschijnselen in het onderwijs die niet bevorderlijk zijn voor de integratie. Ook zien we dat grote groepen allochtone maar zeker ook autochtone kinderen in Rotterdam nog steeds een achterstand hebben in onderwijsprestaties, het bereik van 'hogere' schooltypen binnen het voortgezet onderwijs, de slaagpercentages en het halen van een diploma bij het verlaten van het onderwijs.

Nu is het de tijd om te zorgen dat scholen bijdragen aan de integratie van leerlingen in de Nederlandse samenleving. Op weg naar gemengde scholen in Rotterdam!

Hoe kan het beter?

- Alleen gemengde wijken kunnen zorgen voor gemengde scholen. Dat heeft niets met kleur of afkomst te maken, maar met sociale achtergrond. Door kinderen uit verschillende sociale achtergronden te mengen, zijn taalachterstanden goed tegen te gaan.
- Alle basisscholen in Rotterdam gaan werken met twee wachtlijsten: één voor achterstandsleerlingen (op basis van de gewichtenregeling) en één voor leerlingen zonder achterstand.
- Als het streefpercentage leerlingen van één van de twee wachtlijsten op een school is bereikt, wordt ouders van volgende leerlingen in die categorie gevraagd naar de school van tweede keuze te gaan. Ouders behouden dus vrije schoolkeuze, tenzij de school vol is, zoals nu ook het geval is.
- Per deelgemeente komt een centraal coördinatiepunt waarbij alle scholen uit die deelgemeente zijn aangesloten. Dat coördinatiepunt houdt de inschrijving in de gaten en stuurt zo nodig bij.
- Om samen naar school gaan te behouden, respectievelijk te bevorderen, moet de gemeente voor de scholen op termijn een acceptatieplicht invoeren.
- Inschrijving vindt maximaal een (of twee) jaar van tevoren plaats. Als een kind drie (of twee) wordt krijgen ouders bericht over de mogelijkheden van inschrijving. Het consultatiebureau kan een rol spelen in voorlichting over schoolkeuze.
- In gemengde wijken waar zowel zwarte als witte scholen naast elkaar bestaan, moedigen we deze scholen aan met elkaar te fuseren. Daarbij moet de toegankelijkheid en kleinschaligheid wel op de voorgrond blijven. Nieuwe scholen moeten op strategische plaatsen gebouwd worden, bijvoorbeeld op de grens van kansarme wijken.

Zie ook: plan 'Samen leren, samen leven', raadsfractie SP Rotterdam (via rotterdam.sp.nl)

Kansen en voorzieningen voor de jeugd

De bevolking van Rotterdam wordt steeds jonger: 30 procent van de bevolking is onder de 25 jaar. In 2010 zal bijna de helft van de bevolking bestaan uit kinderen en jongeren. Dat is geen bedreiging, maar een kans voor een jonge, vernieuwende, hippe stad. Jongeren moeten daarom meer invloed hebben op het beleid in Rotterdam.

Wat is er aan de hand?

Met veel jongeren in deze stad gaat het goed. Jongeren zijn over het algemeen tevreden over hun buurt en ervaren het als vanzelfsprekend om in een multiculturele stad te leven. Het overgrote deel van de 185.000 kinderen en jongeren onder 25 jaar die Rotterdam telt, vindt zijn of haar weg in onze maatschappij.

Kinderen en jongeren hebben wel behoefte aan een consistente opvoedsituatie. Te vaak is het verschil tussen wat kinderen thuis, op school en buiten op straat horen, te groot. Dat begint al op de basisschool. Ouders hebben vrijwel altijd het beste voor met hun kind, maar weten niet waar ze moeten beginnen. De overheid moet beter aan-

sluiten bij die behoefte aan ondersteuning. Sommige scholen sluiten beter aan bij thuis en weten jongeren beter de weg te wijzen dan anderen. Met de Brede School zijn positieve ervaringen opgedaan. Hoe eerder problemen aan de oppervlakte komen, des te sneller kan het schoolmaatschappelijk werk iets kan betekenen.

Jongeren voelen vaak de druk van ouders en overheid om snel carrière te maken en geld te gaan verdienen. Ambitie is prima, maar jongeren moeten wel de ruimte hebben hun kwaliteiten te ontdekken en ontwikkelen.

Hoe meer jongeren, des te groter de behoefte aan voorzieningen: goed onderwijs, trapveldjes, sportvoorzieningen en buurthuizen. Sport, cultuur en verenigingsleven zijn belangrijk, omdat ze sociale verbanden versterken. De mogelijkheden voor jongeren om een zinnige besteding van hun vrije tijd te vinden zijn vaak echter beperkt. Er is te weinig buitenruimte waar jongeren terecht kunnen.

Jongeren komen nu vaak alleen negatief in aanraking met de overheid, als ze iets hebben misdaan. De overheid neemt een te passieve rol om hen te benaderen en te bereiken om mee te denken en te beslissen over wat nodig is in de stad. De stedelijke jongerenraad heeft alleen adviesrecht en bestaat bovendien voor een groot deel uit 'beroepsjongeren' van organisaties.

Hoe kan het beter?

- Geef jongeren de ruimte zelf hun kwaliteiten te ontdekken. Bezuinig niet op projecten als Thuis op Straat en Duimdrop en op instellingen als de SKVR. Handhaaf steun aan buurthuizen, jongerencentra en sportverenigingen. Geef jongerenwerkers voldoende ruimte om aan de slag te gaan.
- Stimuleer en organiseer betaald vakantiewerk voor jongeren.
- Zet meer mogelijkheden op om schoolgaande jongeren op een positieve manier in contact te laten komen met de overheid. Houd het schooladoptieplan van de politie in stand en bied een gemeentelijk gastlessenplan aan over samenleving, culturen en politiek voor maatschappijleer op de middelbare school.
- Verbeter de participatie van jongeren in beslissingen. Geef de stedelijke jongerenraad meer ruimte om de mening van jongeren te verwoorden en jongeren te betrekken, in plaats van sluitende beleidsadviezen samen te stellen.
- Zet vertegenwoordigingen van jongeren per wijk op. Start een experiment om enkele van deze jongerenvertegenwoordigingen zelf budget te geven om zelf de voorzieningen voor jongeren in een wijk te verbeteren.
- Nodig iedere jongere die achttien jaar wordt – ongeveer 7.500 per jaar – uit voor een kort gesprek bij de gemeente: wat wil en kun je, en wat kan de gemeente voor je doen en omgekeerd? Verwijs jongeren indien nodig door naar andere instanties. Voer de gratis Rotterdampas voor jongeren op hun achttiende verjaardag opnieuw in.

*Zie ook: => Leuke stad – Kunst en cultuur; Sport en recreatie;
=> Onze stad – Democratie en zeggenschap*

Schoolverlaten en jeugdwerkloosheid

Jongeren die zonder diploma van school af gaan of zonder werk zitten lopen een groot risico af te glijden in criminaliteit. In hun eigen belang én in het belang van de samenleving moeten deze jongeren weer naar school of aan het werk.

Wat is er aan de hand?

Een opvallend groot deel van de Rotterdamse jongeren – meer dan twintig procent – verlaat zijn of haar school zonder startkwalificatie (minimaal MBO niveau 2). De werkloosheid onder jonge werkzoekenden is 3,4 procent, maar 14,7 procent bij jongeren zonder startkwalificatie. Werk waarvoor geen opleiding nodig is, is immers steeds moeilijker te vinden.

Deze jongeren glijden sneller af naar criminaliteit dan succesvolle jongeren. Schoolverlaters zijn niet automatisch crimineel. Dit gaat bijna altijd vooraf aan voortijdig schoolverlaten. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij een melding van schoolverlaten of langdurig verzuim snel optreedt.

Veel schoolverlaters voelen zich gefrustreerd door de theoretische manier van onderwijs geven. Oplossingen daarvoor zullen van de landelijke overheid moeten komen: het VMBO vraagt om aanpassing, de kleinschaligheid in de leeromgeving moet terug, zorgleerlingen moeten beter worden begeleid. Praktijkscholen en speciaal voortgezet

onderwijs zijn voor sommige jongeren nodig, maar ze worden veelal onder het motto ‘weer samen naar school’ afgeschaft en gestigmatiseerd. Jongeren die wel terug naar school willen, kunnen dat niet altijd: vaak kunnen zij maar eens per jaar instromen.

Het is goed dat de gemeente als principe bij jonge uitkeringsgerechtigden hanteert: ‘eerst onderwijs of werk op niveau, en als dat niet lukt pas een uitkering’. Bij projecten als Work First zijn jongeren echter verplicht maandenlang de wijk schoon te houden met behoud van uitkering. Andere mogelijkheden komen te weinig aan bod. Een belangrijk probleem bij het aan het werk helpen van jongeren ligt bij de werkgevers: er zijn veel meer aanmeldingen voor leer/werkplekken dan plaatsen.

Arbeidsdiscriminatie speelt ook op het gebied van jeugd en werk. Het maakt kansen soms nog kleiner. Uit onderzoeken blijkt dat werkgevers autochtonen nog altijd sneller voor een sollicitatiegesprek uitnodigen dan allochtonen. Allochtone PABO-studenten hebben vaker problemen een stageplaats te vinden dan hun autochtone medestudenten. Onder werkgevers zijn nog altijd veel – bewuste én onbewuste – vooroordelen over allochtone werknemers. De reactie van dit college – ‘dan doet u die hoofddoek toch af?’ – is geen oplossing, maar een weigering om iets aan de problemen te doen.

Hoe kan het beter?

- Reageer op elke melding van een schoolverlater of veel schoolverzuim (ook bij niet-leerplichtigen) met een thuisbezoek. Hanteer een persoonlijke benadering, met één persoon die regelmatig contact heeft met een jongere. Kom niet alleen in actie bij uitkeringsaanvragen van jongeren, maar ook bij thuiswonende werkloze jongeren. Organiseer dit als gemeente zelf en niet via commerciële reïntegratie. Geef de OK-banken hierin een taak.
- Stuur probleemleerlingen alleen van school, als er een vervangende school of traject is.
- Houd trajecten voor werkloze jongeren individueel. Kijk eerst naar de mogelijkheid alsnog een startkwalificatie te behalen, dan naar werk op het niveau dat wel is behaald, en pas als laatste optie naar ongeschoold werk.
- Maak afspraken met brancheorganisaties over leer/werkplekken. De gemeente moet wel bereid zijn daarin geld te investeren via subsidies aan ondernemers, net als met I/D-banen.
- In het bijzonder ambachtelijk werk moet beter gepromoot worden: er is een groot tekort aan elektriciens, schilders en loodgieters.
- Zet ‘wachtklassen’ op voor jongeren die terug naar school willen, maar nog niet kunnen instromen. Niet alleen in MBO’s en volwassenenonderwijs op de ROC’s, maar ook op gewone VMBO-scholen.
- De gemeente moet stelling nemen tegen arbeidsdiscriminatie. Ga in gesprek met werkgevers en jongeren over heersende vooroordelen, start een publiekscampagne en moedig gediscrimineerde werkzoekenden aan een klacht in te dienen bij organisaties als Radar.

Zie ook: => Werkende stad – Arbeid en inkomen

Jongeren in probleemsituaties

Een jonge stad betekent een kans voor vernieuwing, maar kan ook een risico zijn als we steken laten vallen in het jeugdbeleid. We moeten voor en mét jongeren aan het werk om te voorkomen dat jongeren afglijden richting werkloosheid en criminaliteit.

Wat is er aan de hand?

Sommige Rotterdamse jongeren hebben moeite een zinnige vrijetijdsbesteding te vinden en gaan over tot vandalisme of diefstal. Jongeren die veel op straat hangen, raken vijf keer zo vaak in de problemen als andere jongeren.

Het jongerenwerk kan jongeren helpen bij het oplossen van problemen, maar heeft onvoldoende mogelijkheden jongeren perspectief te bieden. Daarvoor zijn ook meer kansen, onderwijs en banen nodig. De hulp aan jongeren is verdeeld over veel verschillende instanties, waardoor jongeren tussen wal en schip vallen. Stedelijk zijn daar maatregelen voor bedacht, zoals DOSA (Deelgemeentelijke Organisatie Sluitende Aanpak). In de ene deelgemeente gaat het beter dan in de andere.

Jongeren die thuis gezinsproblemen hebben, vertonen drie keer zo vaak probleemgedrag. Opvoedingsondersteuning en tijdig ingrijpen bij bijvoorbeeld kindermishandeling speelt daarom een grote rol om te voorkómen dat jongeren ontsporen. Te vaak houdt de begeleiding van ouders op na het consultatiebureau of de Brede School, terwijl juist ouders van tieners vaak behoefte hebben aan advies en hulp. Allochtone ouders worden bij opvoedingsondersteuning bovendien vaak nog onvoldoende bereikt.

Ouders zijn soms ook onwillig bij het (laten) begeleiden van hun kind, bijvoorbeeld na contact met de politie. Zowel jongeren als ouders zijn vaak teleurgesteld in of onverschillig over de overheid. De oplossing kan dan liggen in het ondersteunen van initiatieven die ‘tussen’ ouders en instanties liggen.

Voor welwillende jongeren die lichte hulp nodig hebben, zijn er nog te weinig plaatsen voor begeleid wonen. In Dordrecht zijn naar Frans voorbeeld positieve ervaringen opgedaan met de ‘Foyer’ – begeleide jongerenhuisvesting waar jongeren zich ook zelf kunnen melden. Zowel jongeren met problemen als andere jongeren die tijdelijke huisvesting zoeken, zoals (buitenlandse) studenten, kunnen daar terecht.

Rotterdam telt enkele honderden zwerfjongeren. Er zijn te weinig plaatsen voor 24-uurs opvang voor dakloze jongeren in de stad. Veel jongeren zijn tijdelijk weg van huis, door bijvoorbeeld problemen thuis. Maar er zijn ook veel ‘verschoppelingen’: jongeren uit gebroken gezinnen, met trauma’s en strafblad. Die jongeren moeten we snel bereiken.

Aandacht voor zogenaamde *first offenders*, jongeren die voor het eerst in aanraking komen met de politie, is erg belangrijk om verdere problemen te voorkomen. De gemeente kan verder meer doen om jongeren in te lichten over de gevaren van drugsgebruik. Jongeren die veel blowen, spijbelen vaker van school.

Hoe kan het beter?

- Blijf investeren in jeugd en jeugdzorg. Laat de mensen die dagelijks met jongeren aan de slag zijn, het ambulant jongerenwerk, niet afhankelijk zijn van de deelgemeenten en haal de regie terug naar een stedelijke welzijnsdienst. Dit om fragmentatie te voorkomen.
- Breid opvoedingsondersteuning uit, met laagdrempelige voorzieningen per wijk - in het bijzonder voor ouders met tieners. Ondersteun initiatieven van onderop, bijvoorbeeld opvoedingsbegeleiding van migrantenzelforganisaties en mentorprojecten waarbij jongeren andere jongeren begeleiden.
- Start in Rotterdam grootschaligere ‘Foyers’ voor begeleide jongerenhuisvesting, waar zowel jongeren met problemen als andere jongeren terecht kunnen. Als de woningbouwcorporaties niet willen meewerken, moet de gemeente dit zelf oppakken.
- Zet meer lokaties voor 24-uurs opvang van dakloze jongeren op, en meer projecten om deze jongeren weer aan opleiding en werk te helpen.
- Besteed veel aandacht aan first offenders: jongeren die voor het eerst een misdrijf begaan. Voer gesprekken met al deze jongeren vanuit het maatschappelijk werk om problemen te signaleren, en houd regelmatige huisbezoeken om jongeren in de gaten te houden.
- Als een jongere gestraft wordt voor een misdrijf, moet zijn opleiding in elk geval doorgaan tijdens de straf. Daarna moet iedere jongere met individuele begeleiding weer op de rails geholpen worden.
- Streng optreden tegen verkoop aan minderjarigen in coffeeshops blijft nodig. Coffeeshops in de omgeving van scholen moeten overdag sluiten en mogen alleen ’s avonds vanaf zes uur open zijn.

Onderdak voor alle Rotterdammers

Door de verschuiving van collectieve naar individuele verantwoordelijkheid kunnen sommige groepen zich niet zelfstandig redden: dak- en thuislozen, drugverslaafden, prostituees zijn veelal uitgesloten van voorzieningen. Meer en betere opvang is nodig: ook deze groepen verdienen een plek in onze maatschappij.

Wat is er aan de hand?

Wij wonen nog steeds in een rijk land, maar het aantal dak- en thuislozen groeit. Ook in Rotterdam. Naar schatting lopen er tussen vierduizend en vijfduizend (soms tijdelijke) dak- en thuislozen in onze stad rond, van wie 1500 mensen een verleden hebben van jarenlange dakloosheid. Er lopen steeds meer mensen tussen die zorg of begeleiding nodig hebben, maar buiten de boot vallen, bijvoorbeeld na ontslag uit inrichtingen of detentie. Een groeiend aantal mensen komt op straat terecht vanwege huisuitzetting (vanwege overlast of huurachterstanden). Vaak is er sprake van een combinatie van sociale problemen, materiële armoede, psychische stoornissen en verslaving.

In Rotterdam start vanaf januari het project Centraal Onthaal 2006. Er komt een centrale intake, gekoppeld aan een centrale registratie en pasjessysteem. Na een aantal weken volgen een uitgebreide intake en de opstelling van een zorgplan. Het project is tevens bedoeld om dak- en thuislozen uit andere steden te weren.

Om dakloosheid en andere problemen te voorkomen zijn convenanten gesloten met woningbouwcorporaties en energiebedrijven. Lokale zorgnetwerken zijn opgezet: vangnetten voor mensen met complexe problemen die veelal zelf de zorg mijden en een verhoogde kans hebben op dak- en thuisloosheid. Toch is er sprake van een toename van huisuitzettingen, ook van gezinnen met kinderen.

Nazorg, bijvoorbeeld via projecten begeleid wonen en resocialisatie, is onvoldoende. Een aantal drugsverslaafden kan terecht in SOV-projecten drang of dwang (Strafrechtelijke Opvang Verslaafden) maar ook deze regelingen schieten te kort. En ben je nummer 701 die zich aanmeldt voor de PGA700 (Persoonsgebonden Aanpak), dan zijn er nauwelijks voorzieningen. De nazorg voor mensen uit de strafrechtelijke opvang is eveneens niet of onvoldoende geregeld.

Hoe kan het beter?

- Kom de gemeentelijke zorgplicht na: iedereen die dat nodig heeft, heeft recht op een bed. Dat betekent: zorgen voor voldoende dag- en nachtopvang en 24-uurs opvang en meer investeren in lokale zorgnetwerken en nazorg.
- Zorg voor intensieve samenwerking tussen schuldhulpverlening, gemeentelijke Kredietbank, woningbouwcorporaties, energiebedrijven en lokale zorgnetwerken zodat een sluitend systeem van signaleren, er bovenop zitten en overdragen ontstaat. Huisuitzetting komt dan niet meer voor zonder huisbezoek om het proces te keren. Als voorbeeld kan het project de Vliegende Hollander dienen. Voor gezinnen met kinderen moet bij huisuitzetting onmiddellijk een oplossing voorhanden zijn.
- Schep gemeentelijke voorzieningen om succesvolle terugkeer in de samenleving mogelijk te maken en dring landelijk aan op goede reclassering, zowel binnen als buiten de muren van de gevangenis.
- Breid projecten voor begeleid wonen en projecten als Topscore uit en ondersteun initiatieven in de stad.
- Breid verslavingsprojecten uit en zorg voor goede nazorg.
- Verbeter de schuldhulpverlening voor dak- en thuislozen, verbeter de toegankelijkheid door een structurele samenwerking tussen Gemeentelijke Kredietbank, de opvanginstellingen en SoZaWe en spreekuren bij opvanginstellingen.
- Stel een noodfonds in voor illegalen en uitgeprocedeerde asielzoekers die in de problemen komen.
- Geef vertegenwoordigers van dak- en thuislozen medezeggenschap over beleid.
- Zorg voor voldoende specifieke opvang voor zwerfjongeren.

Zie ook: *Heel Rotterdam Vooruit, paragraaf Zorg en maatschappelijke opvang (via rotterdam.sp.nl)*
=> *Veilige stad – Blauw op straat*

Alle Rotterdammers gezond

Zelfs gezondheid is ongelijk verdeeld. Dat begint al bij kinderen en zie je nog bij ouderen. Arme mensen leven twaalf jaar langer in slechte gezondheid en sterven 3,5 jaar eerder dan rijke mensen.

Wat is er aan de hand?

Inwoners van grote steden – en dan vooral bewoners van achterstandswijken – zijn minder gezond dan de inwoners van de rest van Nederland. Ook de levensverwachting blijft achter bij de rest van Nederland. Dit is vooral het gevolg van de opeenstapeling van gezondheidsproblemen in achterstandswijken. Dit komt doordat in deze wijken relatief veel mensen met een lage economische status wonen. Beide groepen hebben een minder goede gezondheidstoestand. Daarbovenop lijkt het wonen in een achterstandswijk van een grote stad een extra risico voor de gezondheid van de bewoners te zijn. Hiermee is de wijk niet alleen vindplaats maar ook oorzaak van gezondheidsachterstanden.

Het aandeel Rotterdammers dat de eigen gezondheid als goed ervaart is langzaam afgenomen van 76 procent in 1996 naar ruim 60 procent in 2004. Van de laag opgeleide Rotterdammers ervaart slechts iets meer dan de helft zijn of haar gezondheid als goed, van de mensen met een middeninkomen ruim 70 procent en van de mensen met een hoog inkomen bijna 80 procent.

Kinderen uit gezinnen die in armoede leven, hebben soms slechte eetgewoonten; ouders hebben moeite om gezonde voeding aan hun kinderen te geven, met als gevolg bijvoorbeeld overgewicht of gebrek aan concentratie. Bij kinderen uit arme gezinnen wordt vaker afgezien van noodzakelijke zorg vanwege eigen bijdragen. Uit onderzoek bleek dat zes procent van de ondervraagden afzag van noodzakelijke zorg voor hun kinderen om meer 'no claim' terug te krijgen. Ook veel ouderen zien af van noodzakelijke zorg vanwege de hoge eigen bijdrage. Veel gezondheidsproblemen bij alleenwonende ouderen worden onderschat.

Afbraak van de solidariteit in de zorg en meer eigen bijdragen komen vooral hard aan bij mensen met lage inkomens. De nieuwe zorgverzekering zal leiden tot betalingsachterstand met het risico dat het aantal niet-verzekerden en onderverzekerden zal toenemen. Betalingsachterstand vanwege de hoge premies, het niet op tijd aanvragen van zorgtoeslag en het opmaken van de zorgtoeslag aan andere zaken omdat je nu eenmaal geld tekort komt. De gemeentelijke bijzondere bijstand zal dat weer moeten opvangen.

De SP is tegen het nieuwe zorgstelsel omdat iedereen, arm of rijk, dezelfde hoge premie gaat betalen, omdat de No-claimregeling maakt dat zieke mensen gaan betalen voor de teruggave aan gezonde mensen. Daar komt bij dat veel noodzakelijke zorg in de aanvullende verzekering zit waarvoor verzekeringsmaatschappijen mensen – denk aan ouderen en chronisch zieken – kunnen weigeren. Mede op aandringen van de SP is de gemeente Rotterdam nu aan het onderhandelen over een collectieve basisverzekering en aanvullende verzekering voor ziektekosten voor uitkeringsgerechtigden, voor het geval de a-solidaire zorgverzekering er toch komt.

Hoe kan het beter?

- Stel een lokale zorgvisie op. Om de verschillen in gezondheid aan te pakken, blijven we werken aan verbetering van het inkomen en van woon- en werkomstandigheden. Ook blijven we actief op het gebied van voorlichting en verhoging van de toegang tot de zorg en zorgverzekering.
- Kies speerpunten in het beleid, stel hier indicatoren voor vast en meet het bereik; aansluiting bij de Rotterdamse zorgmonitor en jeugdmonitor zou een goede eerste stap zijn.
- Zet concrete projecten op om sociaal-economische gezondheidsverschillen te bestrijden, bijvoorbeeld op het gebied van gezonde voeding via basisscholen, met effectmeting en nauwkeurige evaluatie in samenwerking met de Erasmus Universiteit.
- Maak gebruik van deskundigheid van experts bij het opzetten van nieuw beleid ter verbetering van de gezondheid.
- Investeer meer in de openbare gezondheidszorg. Zet integrale wijkteams zorg (huisarts, maatschappelijk werk, wijkverpleegkundige, fysiotherapeut) in alle achterstandswijken in.
- Investeer meer in migrantenvoorlichting op het gebied van gezondheid, bijvoorbeeld via Voorlichting Eigen Taal en Cultuur (VETC) en allochtone zorgconsulenten in huisartspraktijken.

- Beleid op het vlak van preventie van Seksueel Overdraagbare Aandoeningen (SOA's) en HIV/AIDS blijft hard nodig. De gemeente investeert hierin en ontwikkelt beleid in samenwerking met deskundigen (GGD, Schorerstichting, etcetera).
- De stigmatisering en marginalisering van mensen met HIV blijft een belangrijk punt. Het Ron Wichmanhuis, het inloophuis voor mensen met HIV en AIDS, moet open blijven. De situatie van illegalen en asielzoekers met HIV verdient extra aandacht. De gemeente maakt beleid gericht op deze groep mogelijk.
- Breid preventieve gezondheidszorgonderzoeken door de jeugdgezondheidszorg uit, ook voor middelbare-schoolleeftijd. Leg preventieve huisbezoeken af aan ouders met baby's en peuters die niet naar het consultatiebureau komen.
- Zorg voor meer sport op school en meer buitenspeelruimte. Verhoog de kindertoelage in de bijstand zodat behalve een sport hiervan ook de stijgende kosten van (tussenschoolse)opvang en vervoer kunnen worden betaald. Vergoed de steeds hoger wordende, nota bene vrijwillige, ouderbijdrage van de school apart, om te voorkomen dat de kindertoelage daaraan opgaat.
- Experimenteer meer met warme maaltijdvoorzieningen op basisscholen.
- Investeer meer in verslavingspreventie genotmiddelen, op scholen maar ook voor volwassenen.
- Leg preventieve huisbezoeken af bij ouderen, bijvoorbeeld ter voorkoming van valongevallen en opsporen van angstpsychosen. Zet preventiepoliklinieken op voor het doen van preventief gezondheidszorgonderzoek bij ouderen.
- Sluit een collectieve basisverzekering en aanvullende verzekering voor ziektekosten af voor minima tot 125 procent van het sociale minimum, zonder eigen risico en met een maximale vrijheid aan keuze van zorgverleners.

Ouderen verdienen beter

De oudere Rotterdammers hebben onze stad en onze welvaart opgebouwd. Het is een kwestie van beschaving om ervoor te zorgen dat ze niets tekort komen. Uitgangspunt daarbij moet zijn: ouderen zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven in handen laten.

Wat is er aan de hand?

In Rotterdam wonen 86.000 mensen van 65 jaar en ouder. Dat is geen probleem, maar een belangrijke verworvenheid. Mensen willen, na een leven lang werken, nog graag lang genieten en zelf keuzes kunnen maken. De kansen zijn echter niet voor iedereen gelijk. Met minder in je portemonnee heb je minder keuzemogelijkheden.

Veel ouderen hebben een laag inkomen. Van de Rotterdammers van 65 jaar en ouder behoort 68 procent tot de risicogroep die in armoede kan vervallen. Ouderen zien vaak af van regelingen, omdat ze de gang naar de sociale dienst niet graag maken. Formulierenbrigades die hielpen met invullen van formulieren en belastingaanvragen, zijn opgedoekt.

Mensen worden niet alleen ouder, ze worden ook steeds mondiger en actiever. Toch zijn er ook veel ouderen die met eenzaamheid kampen, soms zelfs met gevoelens van overbodigheid.

De overgrote meerderheid van de 65-plussers – ruim negentig procent – woont zelfstandig. Ouderen willen graag in een toegankelijk, aanpasbaar, veilig en betaalbaar huis wonen in een toegankelijke, veilige buurt met genoeg voorzieningen en groen. Ruim de helft van de ouderen woont in een woning die niet goed toegankelijk is. Veel woningen die geschikt zijn voor ouderen, worden niet door ouderen bewoond. Het Rotterdamse aanbodmodel op de woningmarkt houdt onvoldoende rekening met ouderen en gehandicapten. Veel ouderen voelen zich ook niet veilig in de stad en kunnen veel plaatsen niet bereiken.

Enkele deelgemeenten bezuinigden op voorzieningen voor ouderen, zoals tafeltje-dek-je, alarmering, boodschappendienst en klusjesdienst. De eigen bijdrage voor de thuiszorg is verhoogd, waardoor veel ouderen afzagen van de noodzakelijke zorg. Het grootste deel van de zorg wordt nog altijd uitgevoerd door mantelzorgers, die vaak zelf niet meer de jongste zijn en niet zelden gezondheidsproblemen hebben.

Hoe kan het beter?

- Schaf de eis af dat ouderen drie jaar op bijstandsniveau moeten zitten om voor een extra toelage in aanmerking te komen.

- Ga de groeiende armoede onder alleenstaande migranten, vluchtelingen en vrouwen tegen door landelijk aan te dringen op het terugbrengen van de opbouwperiode van de AOW van vijftig naar veertig jaar en het niet-gebruik van de aanvullende bijstand terug te dringen. Dit is te bereiken door bestandskoppeling en voorlichting.
- Organiseer structureel huisbezoek aan ouderen om hen te helpen met formulieren, om sociaal isolement tegen te gaan en om ze de weg te wijzen naar zaken als thuishulp, hulp bij mantelzorg en vergoedingen uit de bijzondere bijstand.
- Handhaaf ontmoetingsplaatsen voor allochtone ouderen en breid voorlichting en ondersteuning in de wijken uit.
- Voer het programma voor de bouw van voor ouderen bestemde woningen en aanpasbare woningen versneld uit en stel het zo nodig bij.
- Zorg ervoor dat voorzieningen in de wijk zoals postkantoren op peil blijven zodat ouderen zich kunnen handhaven in de wijk.
- Maak het openbaar vervoer gratis voor ouderen en geef meer financiële ondersteuning aan wijkbussen.
- Zorg voor meer ondersteuning van mantelzorgers door steunpunten Mantelzorg en Respijtzorg. Maak waar nodig aanpassingen in de Wet Werk en Bijstand om de combinatie zorg en uitkering mogelijk te maken.

Zie ook: => Zorgzame stad – Drempels weg voor gehandicapten en ouderen; Goede zorg rond thuis

Drempels weg voor gehandicapten en ouderen

Het bieden van gelijke kansen voor gehandicapten moet hoog op de agenda staan. Agenda 22 (standaard regels Verenigde Naties) moet uitgangspunt zijn van beleid. Voor gehandicapten en ouderen moeten nog veel drempels worden geslecht.

Wat is er aan de hand?

Gebouwen met een publieke functie en voorzieningen zijn onvoldoende toegankelijk voor mensen met een handicap. In Rotterdam wonen ongeveer 75.000 mensen met een of andere lichamelijke en/of verstandelijke handicap. Veel gehandicapten ondervinden moeilijkheden bij het beoefenen van sport of bij vrijetijdsbesteding. Het is te duur, vervoer is een probleem, de toegankelijkheid of bereikbaarheid is onvoldoende. Ook in het openbaar vervoer zijn er vele hobbels. Er zijn onvoldoende aangepaste trams en bussen. Tramhaltes verdwijnen. Roltrappen en liften bij metrostations doen het vaak niet.

Gehandicaptenparkeerplaatsen en op- en afritten voldoen vaak niet aan de norm van gebruikers. Het gehandicaptenvervoer voor leerlingen schiet tekort, en er zijn te weinig aangepaste woningen. Het specifieke gehandicaptenvervoer (Vervoer op Maat) is verslechterd door dit college met de versoberingmaatregel WVG (Wet Voorzieningen Gehandicapten). De strijd tegen de maximering van het aantal zones bij het Vervoer op Maat is grotendeels gewonnen. Ook is na lang aandringen van de SP een terugbelservice ingevoerd, waardoor mensen niet nodeloos lang op straat hoeven te wachten. Ook de herinvoering van de roze strippenkaart voor ouderen die aangewezen zijn op de WVG is inmiddels een feit zodat zij niet langer meer betalen dan ouderen zonder handicap.

De strijd om herinvoering van de liftservice is helaas nog niet gewonnen, mensen met een zware handicap moeten zelf maar iets regelen om van kamer tot kamer te komen. Op allerlei fronten voldoet Rotterdam nog niet aan de verdragen van de Verenigde Naties.

Het verplaatsen van WSW'ers van Multibedrijven Rotterdam naar 'buiten' is voor veel WSW'ers geen goede oplossing, omdat gehandicapten nu eenmaal veel meer begeleiding behoeven en de expertise hiervoor bij bedrijven als Roteb en Stadstoezicht niet aanwezig is.

Hoe kan het beter?

- Stel als gemeente, samen met het platform Agenda 22 dat in 2004 is ingesteld, een plan op om alle zwembaden en sportaccommodaties, gebouwen en voorzieningen met een publieke functie toegankelijk te maken en stel hiervoor de middelen ter beschikking.
- Maak afspraken met grote bedrijven om een bepaald percentage mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen.

- Zorg voor voldoende aangepaste woningen en verruim de normen voor aanpassing van woningen zodat de verhuisplicht minder snel ingaat.
- Schaf meer en sneller trams aan die rolstoeltoegankelijk zijn en houd bij het opheffen van tramhaltes meer rekening met mensen met een handicap.
- Er moeten betrouwbare gegevens komen over aantallen burgers met een beperking. Deze gegevens zijn van belang voor het plannen van voorzieningen voor chronisch zieken en gehandicapten.
- Verbeter waar nodig gehandicaptenparkeerplaatsen en op- en afritten, voer een beter gehandicaptenbeleid in met een ruimhartige manier van indicatiestellen.
- Zorg ervoor dat roltrappen en liften bij metrostations functioneren.
- Het WVG-protocol dient uitgangspunt van beleid te zijn.
- De tilservice dient in ere te worden hersteld; de maximering van aantal ritten moet worden opgeheven.
- Het WSW-bedrijf Multibedrijven Rotterdam moet weer in ere hersteld. De sociale werkvoorziening moet er in de eerste plaats zijn om mensen met een handicap aan de maatschappij te laten meedoen. Dat vereist een cultuur van werk aanpassen aan de mensen.
- Ga uit van de behoefte van de gebruiker en stel aan gebruikers die dat wensen scootmobiel met maximale snelheid van 15 km per uur ter beschikking.
- Neem hulp aan thuiswonende gehandicapten op in de bestaande rampenplannen.
- Evalueer de terugbelservice van Vervoer op Maat.
- Richt een adviesraad van ouders van leerlingen met beperkingen op.

Goede zorg rond huis

De zorg rond huis is versnipperd. Dat gaat veranderen met de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die medio 2006 of begin 2007 wordt ingevoerd. Landelijk verzet de SP zich tegen deze wet omdat verworven rechten worden afgebroken. Indien de wet er toch komt, moeten we er in Rotterdam voor zorgen dat deze verworven rechten zoveel mogelijk worden gerepareerd via gemeentelijke verordeningen.

Wat is er aan de hand?

De nieuwe wet komt in plaats van veel oude wetten. Wetten die al onder verantwoordelijkheid van de gemeente werden uitgevoerd, maar ook delen van de AWBZ-zorg, zoals bijvoorbeeld huishoudelijke hulp van de thuiszorg en activiteitenbegeleiding in de psychiatrie. Het is goed alle zorg rond huis in één regeling onder te brengen en dat gemeenten zorgen voor een goede infrastructuur voor ouderen en mensen met beperkingen. De WMO, ook al Wet Maatschappelijke Ontwrichting of Onrust genoemd, lijkt vooralsnog een slechte oplossing. Het lijkt een ordinaire bezuinigingsoperatie: de AWBZ wordt te duur.

De gemeenten zullen de groeiende vraag moeten opvangen. Zij moeten dit van het Rijk doen door een grotere rol voor de 'eigen verantwoordelijkheid' van de burger in te ruimen. Als er een buurman is die kan helpen, kom je niet in aanmerking voor voorzieningen. De mantelzorg zal hierdoor nog meer overbelast raken.

In de WMO is ook geregeld dat de gemeenten gebruik moeten maken van marktwerking. Dit kan er toe leiden dat particuliere schoonmaakbedrijfjes de huishoudelijke hulp thuiszorg straks gaan uitvoeren. Het recht op zorg zoals in de AWBZ was geregeld, vervalt.

Na een lange strijd om het recht op WVG verankerd te krijgen in een protocol en een wet, zijn we nu weer terug bij af. Er wordt zo weinig mogelijk wettelijk vastgelegd, gemeenten krijgen een grote vrijheid en burgers kunnen nergens op terugvallen om hun rechten op te eisen.

Het welzijn in Rotterdam, bestaande uit het door de deelgemeenten gevoerde welzijnsbeleid en door SoZaWe verstrekte subsidies Stedelijk Welzijn, gaat door deze wet volledig op de schop. Het zittende college komt met prachtige notities over de 'civil society': met andere woorden, dat burgers vooral alles zelf moeten doen. De praktische uitvoerbaarheid van dit idee is niet groot, maar toch zal het doorgezet worden. Vertrouwen op de zorgende medemens scheelt de gemeente immers een hoop geld.

Een extra probleem is de frictie tussen gemeente en deelgemeenten. De deelgemeenten willen welzijn, en het bijbehorende potje geld, dolgraag zelf in hun portefeuille houden. Het college heeft nog niet durven uitspreken of ze

het welzijn centraal of decentraal wil regelen. Zolang het gemeentebestuur deze knoop niet durft door te hakken, blijft er veel onzekerheid.

Hoe kan het beter?

- Stel een goede visie op, samengesteld met alle betrokkenen inclusief gebruikers, met als uitgangspunt wijkgericht maatwerk en een sluitend netwerk rond alle zorg thuis.
- Buit de regels die er rond de WMO zijn maximaal uit en probeer een service te bieden die ver over de basisregels heen gaat.
- Neem het WVG-protocol op in de gemeentelijke verordeningen ter uitvoering van de WMO.
- Neem een permanente zorgplicht in de verordening WMO op voor alle voorzieningen die onder de maatschappelijke ondersteuning vallen en regel specifiek het recht op huishoudelijke verzorging thuiszorg en leg vast dat alleen in zee wordt gegaan met professionele organisaties zorg en welzijn.
- Leg vast dat gelden uit de WMO-pot inclusief eigen bijdragen uitsluitend worden besteed aan de uitvoering van de WMO.
- Stel in de verordening een inkomensafhankelijke maximering vast voor eigen bijdragen aan de WMO,
- Leg medezeggenschap van patiënten-, gehandicapten- en ouderenorganisaties vast in de verordening.
- Welzijn moet centraal door de gemeente gewaarborgd worden, via stedelijke subsidies maar vooral door eenvoudige kaders zoals: bij meer dan X ouderen in een wijk heb je recht op Y ouderenwerkers. Houd hierbij goed in de gaten wat de behoeften zijn in de verschillende wijken.

Veiligheid is sámen aan de slag

Veiligheid is het resultaat van een hoop goede dingen. Kansen voor de jeugd, goed onderwijs en leefbaardere oude wijken maken de stad op den duur veiliger. Ook op de korte termijn kunnen we veel doen om Rotterdam leefbaarder en veiliger te maken. Daarvoor moeten we sámen aan de slag.

Wat is er aan de hand?

Het lijkt sinds enkele jaren weer veiliger te worden in Rotterdam. De cijfers daarover verschillen: het veiligheidsgevoel is gestegen, maar het aantal aangiftes ook. De laatste jaren kwamen er honderden agenten bij in het korps Rotterdam-Rijnmond en zijn allerlei plannen uitgevoerd.

Dit college heeft een aantal goede maatregelen genomen. Bewoners en ondernemers in de stad worden meer betrokken bij het veiligheidsbeleid. Op specifieke plaatsen heeft preventief fouilleren en cameratoezicht effect als tijdelijke oplossing.

Een aantal maatregelen dat het college neemt, leidt echter niet tot meer veiligheid maar tot meer problemen. Nu bezuinigen op welzijnswerk leidt op termijn tot meer onveiligheid. Dit college brengt onder het mom van veiligheid andere politieke standpunten voor het voetlicht. Maatregelen om kansarmen weg te jagen uit de stad zorgen voor een tweedeling, niet voor een echte oplossing. De SP wil problemen niet verplaatsen, maar oplossen.

Veiligheid is het resultaat van een hoop goede dingen. Voorwaarden voor een veilige stad zijn voldoende kansen voor alle Rotterdammers, voldoende werk en goed onderwijs. Werken aan een veiliger Rotterdam, is in de eerste plaats sámen aan de slag. Hoe meer bewoners van een wijk zich bemoeien met wat er in de wijk gebeurt, mensen durven aanspreken op hun gedrag en meedenken over hoe het anders kan, des te beter. Veiligheid is niet alleen een zaak van politie en justitie, maar ook van burgers, ondernemers, gemeentelijke diensten en maatschappelijke organisaties.

Hoe kan het beter?

- Zet initiatieven om bewoners te betrekken bij de veiligheid in hun wijk door en breid ze uit met jaarlijkse avonden per wijk waar verslag wordt gedaan van wat er in de wijk is ondernomen. Houd bij het opstellen van een wijkveiligheidsplan altijd een openbare avond.
- Voer een stedelijke serie publieke ‘veiligheidsdebatten’ om met Rotterdammers verder te praten over stedelijke veiligheidsproblemen.
- Blijf in dialoog met ondernemers over de veiligheid in hun wijk via het project Veilig Ondernemen.
- Start in elke wijk een wijkveiligheidspunt (bijvoorbeeld in een buurthuis), waar mensen terecht kunnen met vragen en opmerkingen over de schoon-, heel- en veiligheid van hun leefomgeving.
- Geef sleutelrollen om met oplossingen te komen aan sleutelfiguren in een wijk, zoals jongerenwerkers en bewonersorganisaties.
- Breid initiatieven, zoals teams van jongeren die jongeren aanspreken op het Schouwburgplein en Marokkaanse vaders op Centraal Station, uit naar de hele stad. Vrijwilligers horen hierin begeleiding te krijgen van de gemeente. Blijf doorgaan met het werven van vrijwilligers voor de politie.
- Voer een stedelijke campagne over openbare orde. Maak duidelijk waar de overheid wel en niet voor kan zorgen. Moedig mensen aan om aangifte te doen van criminaliteit, omdat dit de inzet van politie beïnvloedt.

Zie ook: *Heel Rotterdam Vooruit, paragraaf Veiligheid (via rotterdam.sp.nl);*
=> *Onze stad – Democratie en zeggenschap*

Veilige buurt

Om de Rotterdamse wijken veilig te krijgen en te houden moeten we sociale samenhang stimuleren en wijken niet laten verpauperen. Ook moeten we hufterig gedrag, huisjesmelkers en overlastpanden hard aanpakken.

Wat is er aan de hand?

Rotterdammers zien volgens onderzoek van de gemeente vernield straatmeubilair en vervuiling op straat als de twee grootste problemen in hun wijk. Er is veel mogelijk om wijken een beter aanzien te geven. Een verbeterd aanzien van een wijk en verlichte, overzichtelijke straten dragen sterk bij aan een groter gevoel van veiligheid.

Woningbouwcorporaties hebben volgens de wet een verantwoordelijkheid om verpaupering tegen te gaan in oude wijken en wijken die op de nominatie staan gesloopt te worden. Zij voeren dit niet altijd uit: er is bijvoorbeeld 450 miljoen euro beschikbaar voor de herstructurering van Nieuw Crooswijk, maar slechts één miljoen euro per jaar voor onderhoud van de bestaande woningen.

De gemeente heeft het recht overlastgevend en verpauperde panden te onteigenen of op kosten van de eigenaar op te knappen. Zij gebruikt deze bevoegdheid nu soms al, maar in onze ogen nog te weinig. Eenmalige subsidies aan ondernemers in achterstandsstraten kunnen werken in aanvulling op andere maatregelen, maar het effect is erg afhankelijk van één ondernemer. Concentratie van winkelaanbod – bijvoorbeeld alleen maar belhuizen – wordt op een aantal plaatsen al vermeden met een leefmilieuverordening.

De laatste jaren worden overlastgevend panden en huisjesmelkers beter aangepakt. Buurtinterventieteams sporen illegale situaties op door in bepaalde straten huis-aan-huis de bewoners te bezoeken. In 2005 hebben zij 12.000 woningen bezocht. Goedwillende mensen worden daar nogal eens de dupe van, in plaats van dat iemand ze helpt met hun problemen. Hetzelfde geldt voor op zich goede maatregelen als de verhuurderverklaring en de bestandenaanpak, die illegale inschrijvingen in de gemeenteadministratie terugdringen.

Tegen hufterig burengedrag – zoals (geluids)overlast, bedreigingen en illegale activiteiten – treedt de politie terecht hard op. Als dit leidt tot het uitzetten van mensen uit hun huizen, verplaatst het probleem zich echter alleen: de betrokkenen gedragen zich in een andere wijk ook asociaal.

Initiatieven vanuit de bewoners zelf om de saamhorigheid in een straat te vergroten met projecten als Mensen Maken de Stad en Opzoomeren zijn in sommige straten succesvol. Vaak komen initiatieven voort uit gezamenlijke problemen en verwateren ze als het weer goed gaat met de straat.

Hoe kan het beter?

- Houd de woningbouwcorporaties aan hun verantwoordelijkheid om te zorgen dat wijken – ook wijken die binnen afzienbare tijd gesloopt worden – niet verpauperen.
- Gebruik als gemeente vaker het recht om panden te onteigenen, verbeurd te verklaren of op te knappen. Niet alleen in het geval van drugspanden en verpaupering, maar ook als panden al jaren leegstaan.
- Buurtinterventieteams die in bepaalde straten bezoeken afleggen, moeten mensen helpen en niet beboeten. De gemeente vraagt bij het Rijk om geanonimiseerde gegevens van de huurcommissie, om alerter te kunnen optreden tegen huisjesmelkers en hun huurders beter te kunnen helpen.
- Treed op tegen belhuizen die overlast veroorzaken en coffeeshops die minderjarigen binnenlaten, maar niet als excuus om deze te kunnen sluiten om andere redenen.
- Stimuleer een gevarieerd winkelaanbod in achterstandsstraten door vaker leefmilieuverordeningen in te zetten.
- Bij overlast van burens, zoals geluidsoverlast, moeten mensen in de eerste instantie zelf hun burens aanspreken.
- Let bij het aanpakken van illegale verhuur en huisjesmelkers niet alleen op overlast, maar ook op de problemen van mensen die er wonen. Zet mensen die geen overlast veroorzaken alleen uit als er onderdak bij familie of vervangende woonruimte is.
- Blijf hufterig burengedrag bestrijden, maar niet met huisuitzetting als enige maatregel. Huurders die hun buurt terroriseren krijgen een boete en verplichte woonbegeleiding. Pas als dat niet werkt, is uitzetting een optie. In het geval van particuliere verhuurders moet de gemeente een dergelijk traject gaan organiseren.

Blauw op straat

Rotterdam kan er een stuk veiliger op worden als we investeren in het voorkómen van criminaliteit. Daarmee alleen komen we er niet: een grote stad trekt misdaad aan. De politie moet daarom voldoende toegerust zijn om waar nodig te kunnen ingrijpen.

Wat is er aan de hand?

Er zijn de laatste jaren honderden agenten in de regio bijgekomen. Toch leggen politieagenten hun prioriteiten nog wel eens niet waar het echt nodig is. Veel bepalingen over de werkwijze zijn landelijk vastgelegd, zoals het aantal bekeuringen dat agenten moeten uitschrijven. Bovendien haalt de politie vaak wijkagenten uit hun wijk om hen bij evenementen in te zetten.

Stadstoezicht vormt een nuttige en zichtbare aanvulling op het werk van de politie. Met het wegbezuinigen van de I/D-banen verdwijnt het stadstoezicht langzaam maar zeker. Bovendien moeten deelgemeenten Stadstoezicht inkopen. Het dus niet centraal in de stad geregeld dat er toezicht is waar dat het hardst nodig is. Eigenlijk zou Stadstoezicht een afdeling van de politie moeten zijn.

Preventief fouilleren en cameratoezicht zijn maatregelen die een effect kunnen hebben op bepaalde plaatsen, maar hebben op lange termijn als gevolg dat problemen zich verplaatsen. Bovendien kunnen camera's nooit fysieke aanwezigheid van politie vervangen, en vormen ze een inbreuk op de privacy van bewoners.

In het centrum van de stad wordt de APV – met regels die onder andere bedelen en overdag slapen verbieden – streng gehandhaafd. Diverse organisaties beschouwen dit als het gemakkelijk halen van bekeuringquota, zonder werkelijk iets aan problemen te doen.

Draaideurcriminelen – mensen die vaak worden opgepakt en snel weer vrijkomen – hebben een sterke negatieve voorbeeldfunctie voor een wijk. Er moet daarom voldoende plaats zijn in zorgtrajecten bij een persoonsgebonden aanpak (PGA).

Door drukte bij politie en justitie blijft kleine criminaliteit waar veel mensen last van hebben, zoals fietsendiefstal, vaak liggen. Veel Rotterdammers krijgen zo het idee dat aangifte doen geen zin heeft.

Hoe kan het beter?

- Breid het aantal mensen bij het onderdeel Veiligheid van Stadstoezicht uit. Geef de werknemers een regulier contract. Regel de inzet van Stadstoezicht stedelijk op de plaatsen waar dat het hardst nodig is, zonder dat deelgemeenten dat hoeven in te kopen. Daarom kan Stadstoezicht beter een onderdeel van de politie worden.
- Iedere Rotterdammer heeft evenveel recht op veiligheid. Het inhuren van particuliere beveiligingsdiensten door bewoners van rijke wijken kunnen we niet verbieden, maar zou niet nodig moeten zijn.
- Dring als gemeente aan bij het Rijk op andere prioriteiten van de politie – het gaat niet om zoveel mogelijk boetes uitschrijven – en op een landelijke 'evenementenpolitie', om te zorgen dat wijkagenten bij grote evenementen in hun wijk kunnen blijven.
- Zorg voor voldoende plaats voor draaideurcriminelen in de PGA. Denk pas aan maatregelen als een bedelverbod en slaapverbod als er voldoende plaats is in opvang en zorgtrajecten. Haal deze regels vooralsnog uit de APV.
- Handhaaf cameratoezicht in trein- en metrostations, maar gebruik het op de openbare weg alleen tijdelijk in een acute onveilige situatie. Gebruik het instrument van preventief fouilleren eveneens alleen in acute situaties, niet als standaardmaatregel.
- Treed óók op tegen kleine criminaliteit waar veel mensen mee te maken hebben, zoals fietsendiefstal. Houd regelmatig graveeracties voor fietsenframes in elke wijk en treed strenger op tegen fietsenhelers.

Zie ook: => Zorgzame stad – Onderdak voor alle Rotterdammers

Goed openbaar vervoer: de RET is van ons

Iedereen moet in Rotterdam met het openbaar vervoer veilig en voor een betaalbare prijs kunnen komen waar hij of zij wil. Dat vraagt om investeringen in toegankelijkheid, uitbreiding van de dienstregeling en zorgen dat de RET van de gemeente blijft.

Wat is er aan de hand?

De gemeenteraad heeft begin september 2005 besloten de RET te verzelfstandigen. De SP vreest dat een verzelfstandiging ervoor zorgt dat de RET meer gaat denken aan winst maken dan aan de kwaliteit van het OV voor de reizigers.

De afgelopen jaren is al flink bezuinigd op de bus, tram en metro in Rotterdam. Dit college brengt rijksbezuinigingen rechtstreeks in mindering op de RET. Een aantal lijnen is geschrapt, en in 2003 zijn de zones verkleind. Daarnaast verhoogt het Rijk landelijk jaarlijks de prijs van de strippenkaart. Dat maakt het openbaar vervoer minder toegankelijk voor mensen die minder te besteden hebben.

Voor een stad als Rotterdam is een goed, veilig en betaalbaar openbaar vervoer cruciaal: zowel voor werkenden, jongeren en ouderen in de stad als voor toeristen van buiten. Veel mensen hebben geen alternatief om naar hun werk of school te gaan, boodschappen te doen of familie te bezoeken. Een dekkend nachtnet zorgt ervoor dat minder mensen met teveel alcohol op achter het stuur stappen.

De afgelopen jaren is de veiligheid van het OV flink verbeterd, met controleurs op de meeste trams en instapcontrole in de bus. Zwartrijden wordt – terecht – aangepakt. De meeste reizigers ervaren het OV al als veiliger, met uitzondering van mensen die 's avonds met de metro reizen. De tourniquets die worden neergezet bij de invoering van de OV-chipkaart – die over enkele jaren moet worden gebruikt om alle OV te betalen – dringen zwartrijden waarschijnlijk verder terug.

Hoe kan het beter?

- De RET is van ons. Houd bij de raadsverkiezingen van 2006 een referendum onder de Rotterdamse bevolking over de verzelfstandiging. Draai de verzelfstandiging terug als de Rotterdamse bevolking daarvoor kiest.
- Dring aan op een hogere rijksbijdrage aan OV en pas zolang zelf extra geld bij. Draai de zoneverkleining van 2003 terug. Dat houdt reizen van en naar Delfshaven en Alexander betaalbaar.
- Voer nieuwe grote projecten die het openbaar vervoer verbeteren alleen uit als dit niet ten koste gaat van het bestaande net. Laat het huidige net goed aansluiten op nieuwe projecten als RandstadRail.
- De SP wil dat het openbaar vervoer op termijn voor iedereen gratis wordt. We stellen twee maatregelen voor om daar een begin mee te maken:
 - Maak het openbaar vervoer gratis voor jongeren tot achttien jaar en mensen ouder dan 65 jaar.
 - Voer een RotterdamPas-Plus in, waarmee mensen rond het sociaal minimum met korting kunnen reizen in het openbaar vervoer.
- Zorg ervoor dat elke inwoner van Rotterdam op maximaal vijfhonderd meter van zijn woning een halte van een bus-, tram- of metrolijn heeft. Op elke halte moet op stille uren minimaal eens in de twintig minuten een bus, tram of metro vertrekken, – in de spitsuren natuurlijk veel vaker.
- Wijzig bus- en tramlijnen alleen als er rekening is gehouden met een behoefteonderzoek onder de bewoners van de betreffende wijken, ook wanneer daaruit blijkt dat het net juist moet worden uitgebreid.
- Laat het inzetten van materieel meer afhangen van de vraag op een bepaald tijdstip. Zet 's avonds en op minder drukke lijnen minibussen in en in de spits grotere bussen.
- Experimenteer in het centrum met kleine busjes die geen vaste haltes hebben en waar mensen overal op het traject in en uit kunnen stappen, zoals de Opstapper van het Amsterdamse GVB.
- Breid het nachtnet uit. Stop de reguliere dienstregeling pas na de sluitingstijd van cafés (1 uur 's nachts doordeweeks, 2 uur 's nachts in het weekend). Laat in het weekend de metro de hele nacht door eens per uur rijden. Overleg met de randgemeenten over een nachttrein op de Hoekse lijn.
- Waak ervoor dat de overgang naar de OV-chipkaart er niet toe leidt dat reizen duurder wordt – ook niet voor toeristen en incidentele reizigers.
- Blijf de veiligheid in het openbaar vervoer verbeteren. Handhaaf controleurs op bus en tram. Laat camera-toezicht, SOS-zuilen en invoering van de OV-chipkaart niet ten koste gaan van de aanwezigheid van fysiek

toezicht op metrostations. Maak het mogelijk ook in de metro een controleur van voor naar achter te laten lopen.

- Onderzoek de mogelijkheid van meer watertaxi's in de stad en een fast ferry naar Schiedam en Vlaardingen.

Mobiliteit: fiets en auto

Om de drukte op de wegen te verminderen, moet in de eerste plaats geïnvesteerd worden in goed openbaar vervoer en goede fietsvoorzieningen. We moeten mensen niet de auto uitjagen, maar alternatieven aantrekkelijker maken.

Wat is er aan de hand?

Het is druk op de wegen in Rotterdam. Ondanks betaald parkeren, files en luchtvervuiling, nemen nog veel mensen de auto als ze zich in Rotterdam willen verplaatsen. In de meeste gevallen zou dat niet nodig moeten zijn, maar het openbaar vervoer is lang niet zo snel en fietsen is soms te ver. Er is daarom nog veel te doen om fietsen en het OV aantrekkelijker te maken – bijvoorbeeld door transferia aan te leggen. Als meer mensen in de metro in plaats van in de auto stappen, vermindert dat het fileprobleem en de uitstoot van schadelijke gassen.

De gemeente Rotterdam werkte de afgelopen jaren niet mee aan de Europese autovrije dag, die als doel heeft mensen bewust te maken van alternatieven voor de auto.

De landelijke overheid lijkt op haar beurt niet op te schieten met plannen om de maximumsnelheid op ringwegen in de randstad verder te beperken. Een verlaging van de maximumsnelheid op onze gehele ring van 100 naar 80 kilometer per uur, verbetert de doorstroming en de luchtkwaliteit.

Ook de aanleg van de A13/16, die Overschie en Noord zou moeten ontlasten door een alternatieve route te bieden aan mensen die vanuit het zuiden richting Den Haag rijden, schiet niet op: de werkzaamheden staan nu gepland voor 2015.

Hoe kan het beter?

- Verbeter het (autovrije) fietspadennet in de stad. Leg meer doorlopende routes aan en onderhoud trottoirs en fietspaden beter, bijvoorbeeld die langs de Molenlaan en Pascalweg.
- Stimuleer fietsen naar school onder scholieren, bijvoorbeeld door op scholen goedkoop tweedehands fietsen aan te bieden.
- Zorg voor voldoende fietsenstalling bij alle NS-stations en metrostations, en haal fietsen niet weg zolang die stallingruimte er niet is.
- Organiseer een jaarlijkse autovrije dag. Ondersteun op die dag overal in de stad activiteiten op straat en sluit het autoverkeer in het centrum geheel af. Geef Rotterdammers die dag vrij reizen met de RET.
- Blijf bij het Rijk aandringen op de versnelde aanleg van de A13/16, een verbindingsweg tussen de A13 en de A16 langs de Doenkade en het Lage Bergse Bos. Ondertunneling van de weg in het bos en langs woonwijken is voor de SP een harde voorwaarde bij aanleg.
- Verlaag de maximumsnelheid op de ring van 100 naar 80 kilometer per uur.
- Bouw transferia bij de kruising van de verbindingswegen en snelwegen met RandstadRail en metro. Als automobilisten daar kunnen overstappen op het openbaar vervoer of de fiets naar het centrum kunnen nemen, neemt onder andere de belasting met fijn stof binnen de Ring af.
- Maak een plan om alle RET-bussen en streekbussen, die de stad aandoen binnen vijf jaar op brandstofcellen, elektriciteit of ethanol te laten rijden.
- De SP is geen tegenstander van betaald parkeren, maar vindt dat wijkbewoners en ondernemers in de wijk gratis mogen parkeren om ongelijkheid met wijken te voorkomen waar geen betaald parkeren is.

Zie ook: => Bereikbare stad – de RET is van ons;

=> Mooie stad – Milieu

Ruimtelijke ordening

Rotterdam is een dichtbevolkte stad met weinig groen. We moeten daarom het weinige groen niet verder dicht bouwen. Projecten als de Tweede Maasvlakte gaan nu vaak ten koste van investeringen in de stad. Vergroen de woonwijken en verdicht de industrieterreinen.

Wat is er aan de hand?

In de vorige eeuw zijn er perioden geweest dat er in Rotterdam veel aandacht aan sociale woningbouw werd besteed. Ook voor gewone Rotterdammers werden toen huizen gebouwd die betaalbaar waren en aan de eisen van de tijd voldeden. In de jaren '20 en '30 ontstonden de tuindorpen, waarvan Vreewijk het bekendste is. Tussen 1950 en 1970 werden veel flatwijken gebouwd met betaalbare sociale woningbouw; rondom de flats en laagbouw werd voldoende groen aangelegd (Pendrecht, Schiebroek en later Ommoord). In de jaren '70 leidde verzet van huurders tot de stadsvernieuwing van oudere huurwoningen in de binnenstad.

De laatste twintig jaar zien we echter veel achteruitgang; steeds meer groen tussen de bestaande huizen maakt plaats voor dure huur- of koopwoningen. De voorraad betaalbare sociale huurwoningen neemt af; particuliere investeerders bouwen gretig de laatste overgebleven mooi gelegen plekken vol, zoals langs de Rotte. Het Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam legt aan deelgemeenten op om woningbouw of bouw van utiliteitsgebouwen op groene plekken toe te laten.

Voor het huidige college bepalen vooral de economische belangen hoe ruimtelijke ordening plaatsvindt. Richtsnoer vormt onder andere het Streekplan 2020. In dit plan zijn vooral prestigieuze projecten gepland en moeten 1500 volkstuinen verdwijnen. Zo gaat er veel groen in de stad verloren.

Rotterdam heeft met name in de binnenstad en de oude wijken veel te weinig openbaar groen, terwijl het groen de longen van de stad vormt. Regelmatig zijn er voor uitbreiding van het groen in de stad, maar tot uitvoering komt het nooit. Al ruim vijfentwintig jaar bestaan er bijvoorbeeld plannen om de gevangenis aan de Noordsingel te slopen en daar een wijkpark voor het Oude Noorden en de Agniesebuurt te maken. De gevangenis staat er nog, het park ligt er nog steeds niet.

Rotterdam heeft in de afgelopen tien jaar veel geld besteed aan prestigeprojecten, zoals de Erasmusbrug, het nieuwe Luxor en dure woningen aan de Nieuwe Maas. Er is te weinig geïnvesteerd in het behoud van winkelvoorzieningen in de buurten.

Uitbreidingsplannen in de Rijnmond zoals de Tweede Maasvlakte, Economische visie 2020 en Rotterdam Mainport hebben een verhoging van de milieubelasting tot gevolg. Veel onbenutte en braakliggende grond in het bestaande havengebied wordt door bedrijven vastgehouden, omdat ze de sanering van door hun toedoen ontstane bodemverontreiniging niet willen betalen.

Hoe kan het beter?

- Zorg voor een behoorlijk stuk openbaar groen in iedere wijk. Als er in dichtbevolkte wijken wordt gesloopt, moet meer aandacht zijn voor groen bij het opnieuw inrichten.
- Bewoners en bewonersorganisaties moeten medezeggenschap over en budget krijgen voor de inrichting en het beheer van de buitenruimte.
- Volkstuinen zijn een rustpunt voor veel Rotterdammers en mogen daarom niet worden opgeofferd aan kantoorbouw of andere prestigeprojecten. Ze moeten juist gebruikt worden als aanvulling op het openbaar groen in de wijken. Behoud de volkstuinen binnen de Ring, zodat ook bewoners uit het Centrum op de fiets naar hun tuin kunnen.
- De gemeente, die vaak eigenaar is van de grond van de volkstuinverenigingen, moet er voor zorgen dat het huren van een volkstuin betaalbaar blijft. Haal het bestuur van de volkstuinen weg bij de deelgemeenten en maak het weer de verantwoordelijkheid van het stadsbestuur.
- Investeer in het behoud van winkelvoorzieningen in de buurten. Sloop winkels niet als de meerderheid van de winkeliers wil blijven zitten.
- Behoud van resterende karakteristieke oude stadsbeelden en monumenten verdient extra aandacht.
- Voer het Singelplan versneld uit.
- Plant voor elke boom die gekapt wordt een nieuwe volwassen boom; zorg daarbij voor voldoende diversiteit.
- Richt parken in overleg met gebruikers van het park in, zoals wandelaars, hondenbezitters en joggers.

- Bescherm waardevolle planten en dieren in de stedelijke natuur. Maak in dat kader een gemeentelijk Natuurbeleidsplan. Neem hiervoor onder andere een stadsecoloog aan, die de gemeente gevraagd en ongevraagd van advies kan dienen.
- Maak een inventarisatie van flora en fauna in de stad en steun daarvoor de organisatie Natuur in Kaart
- Ga samen met de nationale overheid grondspeculatie tegen, om onnodige prijsstijgingen van de grond te voorkomen. Geef gemeentegrond alleen in erfpacht uit.
- Geen Tweede Maasvlakte, maar benutting (na bodemsanering op kosten van de vervuiler) van braakliggende terreinen in het bestaande Havengebied.
- Sluit Rotterdam Airport na het gereedkomen van de HSL in 2010
- Geen nieuwe industrieterreinen (zoals Schieveen), maar gebruik de ruimte op bestaande industrieterreinen efficiënter.
- Rotterdam heeft (te) veel reclame in de openbare ruimte. Veel mensen ergeren zich daar terecht aan. Geef daarom geen nieuwe vergunningen af voor reclameborden op de openbare weg.

Dierenwelzijn en natuur

Mahatma Gandhi zei ooit: 'De grootsheid en het beschavingsniveau van een samenleving zijn af te meten aan de wijze waarop zij met dieren omgaat.' Rotterdam moet niet alleen goed voor mensen zorgen, maar ook voor dieren.

Wat is het probleem?

In onze stad wonen veel dieren, huisdieren en dieren in de vrije natuur. Een aantal zaken is geregeld, zoals de opvang van gevonden en afgestane honden en katten. Helaas is ook heel veel niet geregeld. Dieren horen bij de samenleving en dus ook bij een stad als Rotterdam, want zonder dieren zou de stad aan levendigheid en waarde inboeten. Dieren zijn echter in hoge mate afhankelijk van mensen.

Daarom hebben de mensen verplichtingen tegenover de huisdieren, de vrij levende en de wilde dieren. Zij verdienen onze aandacht, zorg en liefde. Voor veel Rotterdammers vormen kat of hond, kanarie, hamster of konijn een bron van genoeg en sociaal contact. Maar dieren hebben ook eigenwaarde, die onafhankelijk is van hun nut (of schadelijkheid) voor de mens.

Hoe kan het beter?

- Dierenwelzijn zou voor het gemeentebestuur van Rotterdam dan ook een belangrijke en serieuze taak moeten zijn. Die taak is de afgelopen periode sterk verwaarloosd. Het beschermen van dieren, die in hoge mate van de mens afhankelijk zijn, is naast een wettelijke verplichting ook een kwestie van beschaving. De SP wil zich inzetten om een diervriendelijke samenleving te bereiken. Dat betekent dat de eigenwaarde van het dier centraal staat in de omgang met dieren.
- Dierenwelzijn moet een volwaardige plaats krijgen in de portefeuille van een wethouder. Dat zou de wethouder 'wijken en buitenruimte' kunnen zijn.
- Organiseer publieksvoorlichting over de omgang met huisdieren en vrij levende dieren.
- Meer natuur- en milieueducatie voor de jeugd.
- Houd het netwerk van kinderboerderijen in stand en breid het uit. Deze hebben een belangrijke functie voor natuur- en milieueducatie.
- School (deel)gemeenteambtenaren, politici en bouwondernemingen bij over diervriendelijke methodes van werken. Onderzoek vooraf wat de effecten zijn van bijvoorbeeld snoeien van bosjes en welke flora en fauna in een gebied aanwezig is.
- Maak een dierenwelzijnfolder, met een centraal informatielefoonnummer voor vragen.
- Bevorder dat ouderen hun huisdieren kunnen meenemen naar verzorgingshuizen.
- De gemeente moet boeren in Rotterdam stimuleren om biologisch te gaan werken. Dat heeft ook een natuur-educatieve functie.
- Bij het maken van een rampenplan moeten organisaties als de dierenbescherming en de dierenambulances betrokken worden.

- Richt een commissie op die vergunningaanvragen voor evenementen met dieren van tevoren beoordeelt. Pas de APV op dit punt aan.
- Verstrek geen vergunningen meer aan dierenwinkels om honden en katten te verkopen. Geef betere voorlichting aan (jonge) kopers van kleine huisdieren.
- Stel een algemene registratieplicht voor honden en katten in.
- Maak een beter hondenuitlaatbeleid, in samenspraak met de buurt en de hondenbezitters.
- Maak groen in de stad diervriendelijker (snoeien, natuurlijke oevers, aanpassen maaiplannen, 'smakelijk' onkruid).
- Creëer meer broedgelegenheid voor vogels. Schaf de gemeentezwanen en -ganzen af. Bescherm egels, vleermuizen en vlinders beter.

Zie ook: *Dierenwelzijnsnota Stadspartij en SP (rotterdam.sp.nl/nieuws/nota-dierenwelzijn.pdf)*

Milieu

Het milieu in Rotterdam en omgeving staat onder druk. Om leven in Rotterdam gezonder en veiliger te maken, is nog veel te doen op het gebied van afvalinzameling, giftige stoffen in de haven en over het spoor, asbest en fijn stof.

Wat is er aan de hand?

Huishoudens, dus ook huishoudens in Rotterdam, produceren geen afval, maar houden dat over. Afvalverwerking is een maatschappelijk probleem en de kosten ervan zouden dan ook niet op de huishoudens verhaald moeten worden.

Alleen de gemeentelijke kosten van inzameling zouden in de tarieven verwerkt moeten worden. Overige kosten van verbranding, scheiding en recycling zouden uit de algemene middelen betaald moeten worden. Zij zijn namelijk een direct gevolg van een falend overheidsbeleid, waarin de producenten van goederen niet aansprakelijk gesteld worden voor milieuvriendelijk produceren in de gehele keten van grondstof tot afval. Weinig afval overhouden moet voorop staan, dat vermindert de kosten van gescheiden inzameling.

Met de haven als wezenlijk onderdeel heeft Rotterdam veel industrie en wordt er veel getransporteerd van en naar deze haven en industrie. Dat brengt risico's met zich mee. De gemeentelijke overheid dient deze risico's tot een minimum te beperken. De controle op verwerkte en geproduceerde stoffen bij Rotterdamse productiebedrijven is nog onvoldoende. Chloor wordt straks niet meer over het spoor getransporteerd, maar giftige en brandbare stoffen als ammoniak en LPG per tankauto worden nog wel door de stad vervoerd.

Na een jarenlange daling van de milieudruk van de grote bedrijven, is deze druk de laatste twee jaar weer gestegen, een verontrustende ontwikkeling. Daarom moet alles in het werk gesteld worden om de lozingen in bodem, water en lucht verder terug te dringen en lawaai- en stankoverlast te minimaliseren.

Dankzij de SP is er een informatiepunt asbest gekomen. In veel Rotterdamse gebouwen zit nog asbest: dat kan bij verbouwing een gevaar opleveren voor de in het pand aanwezige mensen.

Door de vele snelwegen, door Rotterdam Airport, door de industrie en door het intensieve verkeer in de binnenstad hebben de Rotterdammers last van geluidshinder en verontreiniging van de buitenlucht. Dat geldt vooral de bewoners van Overschie, waar de A13 dwars door de wijk loopt en Rotterdam Airport naast hun deur ligt. Hetzelfde geldt voor de omwonenden van de A20 en de A16: de omwonenden worden nog meer dan andere Rotterdammers blootgesteld aan fijn stof, NO_x en koolwaterstoffen. Met name mensen met luchtwegaandoeningen zijn extra gevoelig voor deze stoffen. Per jaar overlijden door kortdurende blootstelling aan fijn stof en ozon (bij smog) vierhonderd Rijnmonders vroeger dan zou gebeuren bij een gezonde luchtkwaliteit. Verder is uit onderzoek gebleken dat door langdurige blootstelling aan fijn stof mensen twee maanden tot maximaal twee jaar korter leven. In de Rijnmond gaat het om 1200 tot 1500 personen per jaar.

Hoe kan het beter?

- De gemeente moet bij het Rijk aandringen op een afvalbeleid, waarin de producent verantwoordelijk wordt voor de afvalverwerking in de gehele keten van een product, van grondstof tot afval. De burger dient in principe alleen de inzameling te betalen.
- Gescheiden inzameling is alleen zinvol wanneer gegarandeerd is dat het apart ingezamelde afval nuttig hergebruikt wordt. We steunen het plan om oud papier in te gaan zamelen via de GFT-bakken.
- Houd alle Rotterdamse productiebedrijven aan de verplichting een milieuboekhouding bij te houden, de legeskosten van vergunningen volledig te betalen, chemicaliën gescheiden op te slaan en eventuele schade aan het milieu te herstellen.
- Bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken of deze op- of overslaan horen niet in woonwijken. Voor zover bedrijven wel in of naast woonwijken staan, moeten de omwonenden uitgebreid geïnformeerd worden over de risico's en over wat te doen bij calamiteiten; op termijn is het beter om risicovolle bedrijven te verplaatsen.
- Transport van gevaarlijke stoffen, zowel per spoor als per vrachtwagen, dient ver buiten de stad plaats te vinden en tot een minimum te worden teruggebracht.
- Maak een gevarenkaart voor Rotterdam, die als basis dient voor rampenbestrijdingsplannen.
- Asbest in gebouwen dat in slechte staat verkeert en daardoor gevaar voor de in het pand werkende personen oplevert, moet direct verwijderd worden.
- De gemeente moet duurzame energie promoten en weer een eigen afdeling Milieubeleid in het leven roepen. Nu wordt het beleid teveel 'geschreven' door uitvoerder Milieudienst Rijnmond.
- De gemeente moet met een plan komen, waarin wordt aangegeven hoe de slechte luchtkwaliteit (onder meer teveel fijn stof) in veel Rotterdamse straten wordt aangepakt.

Sport en recreatie

Er is nog te weinig aandacht voor 'breedtesport': sportverenigingen en -accommodaties zitten financieel in de knel en verdwijnen vaak naar de randen van de stad. Er is te weinig speelruimte in de oude wijken.

Wat is er aan de hand?

Sport levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de samenleving. Eén van de mooie kanten van topsport is dat het met name voor jonge mensen een stimulans kan zijn om meer te gaan sporten. Daarvoor dient er wel een laagdrempelig en toegankelijk sportaanbod te zijn.

Veel sportverenigingen zitten financieel in de knel door bezuiniging op gesubsidieerde banen, vanwege afnemende gemeentelijke bijdragen en door toenemende gemeentelijke (of landelijke) lasten, en verdienen daarom meer steun. Sportvoorzieningen verdwijnen echter steeds vaker naar de randen in de stad.

Commercialisering van sport en recreatie moet tegengegaan worden. De SP is van mening dat de gemeente professionele sportclubs niet moet subsidiëren.

In veel wijken is het nog steeds gevaarlijk om op straat te spelen en zijn er te weinig speelplekken en speeltoestellen. Dat is er mede de oorzaak van dat kinderen te weinig bewegen, te weinig samen spelen en daardoor achter blijven in motoriek en sociale vaardigheden.

Hoe kan het beter?

- Geef meer financiële ondersteuning aan de amateurverenigingsport en de promotie van sport op scholen en in buurthuizen.
- Sporten moet zoveel mogelijk in eigen wijk kunnen.
- Zet de nieuwe Sportpas voort, en handhaaf deze ook voor jongeren in het voortgezet onderwijs.
- Richt slooplocaties in als tijdelijke trapveldjes.
- Houd de huur van sportterreinen en -hallen in de wijk betaalbaar, zodat verenigingen 'om de hoek' blijven en niet uitwijken naar de rand van de stad.
- Houd bestaande zwembaden, zoals het Oostelijk Zwembad en het zwembad aan de Van Maanenstraat in Noord open en ondersteun ze financieel om de exploitatie rond te kunnen maken.
- Investeer meer in goede en goedkope recreatie in de stad zelf.
- Alle bestaande en nieuwe bestemmingsplannen moet worden getoetst aan de speelruimtenorm van minimaal drie procent oppervlakte voor spelen. In dat kader dienen speeltoestellen, trapveldjes en skate-voorzieningen te worden aangelegd.
- Ondersteun de speeltuinverenigingen onder meer bij het onderhoud en met het opvullen van gaten in de openingstijden door gebrek aan vrijwilligers met de inzet van gesubsidieerde banen.
- Meer gebruik maken van pleinen voor buurtfestiviteiten, makkelijker maken om een vergunning te krijgen ter bevordering van de sociale cohesie in de buurt.
- Grote Kerkplein, een vergeten stuk historie, aantrekkelijker maken voor Rotterdammers en toeristen door middel van het scheppen van mogelijkheden voor kleine middenstand en horeca met terrasjes en het opknappen en hergebruiken van omliggende leegstaande panden zodat Rotterdam een echt plein heeft in het hart van de stad.

Zie ook: => Jonge stad – Kansen en voorzieningen voor de jeugd;

=> Mooie stad – Ruimtelijke ordening

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur zijn het zout in de pap. Het is het cement dat zorgt dat de samenleving niet uit elkaar valt in 'ieder voor zich'. De gemeentelijke overheid moet zorgen dat alle Rotterdammers bij kunst en cultuur aan hun trekken komen.

Wat is er aan de hand?

Er is veel kunst en cultuur in een grote stad als Rotterdam. In de wijken, in buurthuizen, op scholen, in grote musea, in poptempels, in de Schouwburg. De laatste tien jaar is er een grote inhaalslag in Rotterdam gemaakt – vooral in 2001, toen Rotterdam Culturele Hoofdstad van Europa was. De laatste jaren zijn er weinig nieuwe initiatieven ontwikkeld en is er sprake van stagnatie en achteruitgang, zeker met betrekking tot de zogenaamde 'humuslaag'. Zoals er geen topsport kan bestaan zonder breedtesport, zo kunnen er ook op cultureel gebied slechts topprestaties worden geleverd, als het kunstklimaat geworteld is in een zeer rijk en divers cultureel leven in heel Rotterdam.

Het gemeentebestuur heeft de grote podia en musea geprivatiseerd; bovendien zijn zij steeds afhankelijker geworden van sponsorgeld. Tegelijkertijd moesten de kleinere, al jaren onafhankelijke, kunstinstellingen zich als culturele ondernemer gaan gedragen. Natuurlijk hebben kunst en cultuur een economische waarde. Een ruim aanbod van kunst en cultuur maakt Rotterdam aantrekkelijk voor nieuwe bewoners en investeerders.

De afgelopen jaren heeft de SP veel acties gesteund voor het behoud van de zomerfestivals, voor Metropolis, Baroeg en Waterfront, en heeft meegewerkt aan de totstandkoming van het Popconvenant met andere poppodia dat onder meer de huisvesting en promotie garandeerde voor Rotterdamse poppodia. Een gevarieerd aanbod aan poppodia en een sterke popcultuur is belangrijk voor het uitgaansleven van de jongeren.

Kunst en cultuur hebben bovenal een eigen intrinsieke waarde. Kunst en cultuur maken het leven leuk. Kunst en cultuur zijn een bindend element voor de diverse groepen in de samenleving. Jongerencultuur naast ouderencultuur naast allerlei culturele uitingen vanuit de geboortestreek van de vele migranten in Rotterdam. Het verleden vermengd met het heden, Europa vermengd met Azië of Afrika of Amerika.

Dankbaar gebruikmakend van de moderne communicatiemiddelen ontstaat er af en toe zelfs typisch Rotterdamse kunst, met uitstraling naar de rest van de wereld.

Hoe kan het beter?

- Verdubbeling van het aantal Rotterdammers dat een museum of en theater bezoekt.
- Betrek meer Rotterdamse kunstenaars bij de culturele vorming in het onderwijs.
- Nodig Rotterdamse kunstenaars als eerste uit bij opdrachten ter verfraaiing van de openbare ruimte.
- Bouw de Lokale Cultuur Centra op wijkniveau uit. Betrek wijkbewoners bij toepassing van kunst in de buitenruimte en de programmering in het wijkcentrum.
- Stimuleren van een gevarieerd aanbod aan poppodia en versterken van de vooral voor jongeren belangrijke popcultuur in het Rotterdamse uitgaansleven door het Popconvenant na te leven.
- Steek meer geld in programma's en uitvoeringen dan in nieuwe gebouwen en verbouwingen.
- Geen nieuwe bezuinigingen op kunst en cultuur, maar een kritische afweging of de geboden kunst en cultuur ten goede komt aan Rotterdammers.
- Alle Rotterdamse musea gratis voor jongeren tot achttien jaar en op zondag gratis voor iedereen.
- Organiseer meer mogelijkheden voor *cross overs* tussen de cultuuruitingen van de verschillende bevolkingsgroepen in Rotterdam.
- Kunst, en vooral kunst in de openbare ruimte, kan een belangrijke rol spelen in emancipatie. De gemeente steunt projecten die tot doel hebben met kunst maatschappelijke taboes te doorbreken en de emancipatie bevorderen.
- Stimuleer de Rotterdamse jongeren om ruim gebruik te maken van het aanbod van de SKVR, zowel binnen het onderwijs als in de buurtvoorzieningen. Verhoog de subsidie aan de SKVR, zodat de tarieven voor minima verder omlaag kunnen.
- Maak meer gebruik van pleinen in buurten voor buurtfestiviteiten ter bevordering van de sociale cohesie in de buurt.
- Maak het Laurenskwartier, met name het Grote Kerkplein, aantrekkelijker voor Rotterdammers en toeristen onder andere door faciliteiten voor de kleine middenstand (cafeetjes, terrasjes, kleine winkels).

Hoe gaan we onze plannen betalen?

Rotterdam is een rijke gemeente met veel arme inwoners. De gemeente is de afgelopen jaren erg zuinig geweest. Alle begrotingen waren sluitend. Veel aandelen in nutsbedrijven zijn verkocht. De reserves van de verschillende diensten zijn ruim gevuld.

Politiek is een kwestie van keuzes maken. Er is geld genoeg - het ligt er maar aan hoe je het wilt verdelen. De gemeente Rotterdam geeft elk jaar 4,5 miljard euro uit op haar begroting. Dat is erg veel geld. Voor nuttige zaken. Om wegen te onderhouden, bruggen te bouwen, trams te laten rijden, de straten te vegen, paspoorten te verstrekken, scholen te bouwen. Heel veel van dat geld wordt besteed aan salarissen van duizenden ambtenaren en duizenden andere mensen die nuttig werk voor de gemeente doen. Dat moet vooral zo blijven.

Maar er zijn ook veel zaken waar we het geld van de Rotterdammers anders en beter kunnen inzetten. Dus niet voor nog meer buitenlandse reisjes voor raadsleden en commissies. Niet voor nieuwe prestigeprojecten waar de meeste Rotterdammers niets aan hebben. Niet voor bankgaranties, zoals bij het havenschandaal vorig jaar waarbij de gemeente miljoenen euro's verloren heeft. Niet alleen 50 miljoen per jaar voor veiligheid en repressie, maar ook om de jeugd te stimuleren weer mee te doen.

Op allerlei terreinen heeft de gemeente geld over. Er zijn vele tientallen miljoenen over bij de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB). De SP heeft samen met GroenLinks en de PvdA voorstellen gedaan om die overschotten uit te geven om de armoede te bestrijden.

Er zijn allerlei reservepotjes. Bijvoorbeeld het IFR, waarin de vele honderden miljoenen uit de verkoop van nutsbedrijven zijn gestort. Ruim 400 miljoen euro is daar apart gezet 'voor slechte tijden'. Wat de SP betreft, zijn die gisteren al aangebroken. Er zit ook nog een paar honderd miljoen bij Eneco van de verkoop van het kabelbedrijf aan UPC. Ook dat geld kunnen we investeren in de sociale infrastructuur.

Net als de bijna 1 miljard Rotterdamse euro's die ons havenbedrijf in de Tweede Maasvlakte wil storten. Geld dat volgens het Centraal Planbureau de eerste dertig jaar nooit rendabel gemaakt kan worden. Wat ons betreft komt die Maasvlakte er pas als bedrijven echt bereid zijn de kosten van die grond te betalen. Anders wordt het een even bodemloze put als de Betuwelijn.

Over de SP wordt vaak gezegd dat onze plannen goed zijn, maar financieel onhaalbaar. Dat is niet waar. Politiek is een kwestie van keuzes maken en wij maken andere, betere keuzes voor Rotterdam.

Wij kiezen voor de menselijke maat. Wij willen ervoor zorgen dat Rotterdam die bruisende stad blijft, waarin iedereen eerlijke kansen krijgt, veilig over straat kan, goed kan wonen en werken, zijn of haar kinderen kan laten opgroeien en kan genieten van het leven.

We roepen iedereen die het eens is met die visie op Rotterdam op om op 7 maart SP te stemmen.